

JAV lietuviai balsavo vangiai

Čikagoje daugiausiai rinkėjų balsų atiteko Tėvynės sąjungai-Lietuvos krikščionims demokratams.

ELTOS nuotr.

Vilnius, spalio 14 d. (BNS/ ELTA /„Draugo“ info) – Jau aiškėja sekmadienį vykusio pirmojo Lietuvos Parlamento rinkimų turo rezultatai. Pirmasis rinkimų turas įtikinamos pergalės neatnešė nė vienai partijai, todėl naujosios Vyriausybės sudarymas visoms į Parlamentą patekusioms partijoms gali tapti sudėtingu užda-

vinio.

Pirmąjį Lietuvos Parlamento rinkimų turą laimėjusi konservatyvioji opozicinė Tėvynės sąjunga tikriausiai gali imtis sudaryti Vyriausybę, tačiau daug balsų gavusios ir ambicijų valdyti šalį neslepiančios dvi populistinės „Tvarkos ir teisingumo“ ir Tautos prisikėlimo partijos gali apsunkinti nau-

josios Vyriausybės sudarymą.

Tėvynės sąjungos vadovas Andrius Kubilius teigė, kad rinkimai parodė, jog Lietuvos žmonės nori permainų. „Mes pasirengę imtis atsakomybės ir tikimės, kad prezidentas paves mūsų partijai sudaryti naująją Vyriausybę“, – teigė A. Kubilius.

Nuo 2001 m. valdžioje buvusi Socialdemokratų partija gali prarasti turėtą padėtį sudarant naująjį Ministrų kabinetą. Kaip teigia politologai, rinkimai šioje mažoje Europos Sąjungos šalyje vyko pasauliui išgyvenant ekonomikos krizę, o tai neigiamai atsiliepė iki tol Lietuvą valdžiusiems kairiesiems.

Spėjama, kad naujoji Vyriausybė taip pat susidurs su dideliais iššūkiais, tokiais kaip euro įvedimas ar energetinis saugumas uždarius Ignalinos atominę elektrinę, dėl kurios uždarymo datos pratęsimo per rinkimus vyko referendumas. Referendumas dėl nesurinkto 50 proc. rinkėjų skaičiaus neįvyko.

Nukelta į 6 psl.

Baltijos šalims gresia Islandijos likimas

Vilnius, spalio 14 d (Balsas.lt) – Tarptautinis valiutos fondas (TVF) perspėjo, kad Islandijos likimas gali ištikti ir Baltijos valstybes – Estiją, Latviją ir Lietuvą. Kaip rašo „The Independent“, šių šalių ekonomika atrodo itin pažeidžiama ir joms gali iškilti bankroto grėsmė.

TVF vykdančysis direktorius Do-

minique Straus-Kahn pareiškė, kad besivystančiose ekonomikose daugėja nerimo ženklų, nors problemos esą dar nėra itin didelės. Jo teigimu, kai kurie Rytų Europos bankai vadavosi tokia pat skolinimosi užsienio kapitalo rinkose politika, kokią vykdė žlugę ir dabar jau nacionalizuoti Islandijos bankai.

Baltijos šalių bankai esą gali būti priversti sumažinti paskolas ir padidinti palūkanų normas. Iš esmės bankai labiausiai nukentės dėl nekilnojamojo turto rinkos nuosmukio. Baltijos šalys ypač pažeidžiamos yra ir dėl ganėtinai didelio biudžeto deficito, dėl kurio joms kiltų problemų finansuoti krizėje atsidūrusius bankus.

Šiame numeryje:

- Skautybės kelias. „Aušros vartų/Kernavės“ tuntininkės laiškas. Rudens džiaugsmas ir darbai (p. 2)
- Aišku, jog beveik nieko neaišku (p. 3, 8)
- Lietuvos Dukterys šventė jubiliejų (p. 4)
- Komentaras. Duobėtas dvigubos pilietybės kelias (p. 5)
- Laiškai, nuomonės (p. 5)
- Dr. J. Norkaičiui – 80 (p. 8)
- Baltoji knyga (46) (pa-baiga) (p. 9)

Valiutų santykis

1 USD — 2.53 LT
1 EUR — 3.45 LT

R. Paškauskienė – Europos čempionė!

Lietuvos stalo tenisininkė Rūta Paškauskienė.

ELTOS nuotr.

Vilnius, spalio 14 d. (ELTA) – Pajėgiausia Lietuvos stalo tenisininkė Rūta Paškauskienė tapo Sankt Peterburg (Rusija) vykstančio Europos stalo teniso čempionato moterų vienetų varžybų nugalėtoja!

31-erių metų kaunietė, kuri pasaulio vertinimų lentelėje užima 90-ąją vietą, finale 4-2 nugalėjo 21-ąją pasau-

lio raketę Austrijai atstovaujančią kinę Jia Liu. Rūtą Paškauskienę treniruoja Romualda Garkauskienė.

Nuo antrojo rato varžybas pradėjusi R. Paškauskienė pakeliui į finalą nugalėjo 6 varžoves iš Bulgarijos, Liuksemburgo, Baltarusijos, Rumunijos, Vengrijos ir Italijos.

PERIODICALS

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 10-14-08

DRAUGAS

4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629

TEL.: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • WWW.DRAUGAS.ORG

SKAUTYBĖS KELIAS

Redaktorė Aušra Jasaitytė-Petry
8830 Magnolia Court
Orland Park, IL 60462

El. paštas: ausra67@sbcglobal.net

„Aušros vartų/Kernavės” tunto tuntininkės laiškas

Skaučių pasisveikinimas – BUDĖK! Tai reikalavimas iš skautės pasiruošti klausyti ir padėti kitiems. To mes išmokstame... per skautavimą.

Kas yra skautė? Tai mergaitė, panelė ar suaugusi moteris, kuri pasižada tarnauti Dievui, Tėvynei ir Artimui – mūsų skautų OBALSIUI, mūsų skautų ideologijai. Mes visos nuo mažens to išmokstame ir išpažįstame.

Kaip mes tą išmokstame? Sesės atvyksta į sueigas, iškylas, tunto sueigas, dalyvauja stovyklose. Bebūdamos čia, dirbame kartu ir mergaitės išmoksta pasitikėti savimi.

Sueigose ryžtamės:

- augti geresnėmis lietuvaiteimis;
- visur elgtis kukliai;
- stengtis kalbėti lietuviškai;
- neužmiršti gero darbo prasmės;
- daryti gerą savo artimui.

Pradėdamos naujus darbo metus, pasveikiname visas savo vadoves – be jų nebūtų skilčių, draugovių ir tuntų. Vadovės stengiasi palaikyti gerą nuotaką savo skiltyje, draugovėje, tunte.

Sueigos suplanavimas yra didžioji geros vadovės stiprybė. **Kiekvienoje sueigoje vadovė suplanuoja:**

- vedančią mintį: ką stengiamės sueigoje ypatingai pasiekti?
- skautiškus užsiėmimus; arba
- lituanistinius užsiėmimus;
- rankdarbius;
- dainas;
- žaidimus ar varžybas.

Tuo pačiu yra įtraukiamas sueigos turinys: patyrimo laipsnio programos arba specialybės/ženkliai.

Pradedant su jaunesnėmis paukštytėmis vadovės moko įstatų: Mylėti Dievą; kasdien padaryti gerą darbą; klausyti vadovių; globoti gamtą; būti gamtos draugė; mylėti savo šeimą; mylėti Lietuvą; smagiai žaisti; stengtis gerai mokytis; linksmi ir draugiškai iškylauti, stovyklauti.

Mergaitėms įstojus į skaučių gretas, jos išmoksta skaučių įstatų: Skautė yra: tiesi ir laikosi savo žodžio; ištikima Dievui ir Tėvynei; naudinga ir padeda artimiesiems; draugė savo artimui ir sesuo kitai skautei; mandagi ir kukli; gamtos draugė; paklusni savo tėvams ir vyresniems; linksmi; susivaldo ir nenustoja vilties; taupi; blaivi; skaisti savo mintyse, žodžiuose ir veiksmuose.

Skautės įsijungia į skiltį. Jos išsirenka skiltininę, kuri vadovauja skilčiai pagal skilties sistemą. Kas yra skilties sistema? Kiekviena skautė prisiima ypatingas pareigas ir visa skiltis dirba kartu bandydama atlikti uždavinius. Taip išmokstama atsakomybės, vadovaujant skiltininkei.

Tad matote, kad mes, vadovės, labai mylime seses skoutes, kitaip – mūsų nebūtų čia. Mes aukojame savo laiką ir stengiamės grąžinti skolą. Vyr. skautė savo skolą grąžina, perduodama jaunesnei sesei tai, ką ji pati iš skautavimo gavo. Mums yra malonu būti su jūsų vaikais, bendrauti ir išmokyti juos skautų ideologijos. Kai esame kartu, priklausome didžiajai skautiškai šeimai.

Vis budžiu!

ps. Rasa Ramanauskienė
„Aušros vartų/Kernavės” tunto tuntininkė

el. paštas: rasute@msn.com
tel.: (630)715-8555

„Žalgirio” tunto skautai vyčiai kandidatai (iš k.) Tauras Norvaiša, Saulius Sležas, Darius Hickey ir Vytas Štuopis pastatė savo darbo kryžių prie Šv. Petro bažnyčios Bostone, kurį rugsėjo 14 d. pašventino mons. Kontautas.

ps. Romo Juozelskio nuotr.

RUDENS DŽIAUGSMAI IR DARBAI

Vyr. skautės neseniai grįžusios iš IX Tautinės stovyklos.

Ramiojo vandenyno rajono „Kunigaikštienės Gražinos” vyr. skaučių būrelis sueiga, vykusi š. m. rugsėjo 13 d. vyr. sk. Laimos Sturonaitės jaukiuose namuose, turėjo įdomią programą. Į sueigą atvyko 5 vyr. skautės, neseniai grįžusios iš Tautinės stovyklos. Tai sesės: Lina Polikaity-

Vyr. sk. Darija Francesco ir s. Stasė Korienė švenčia savo gimimo dienas gražniečių sueigoje.

tė, Nida Mulokaitė, Ringailė Baryšaitė, Karina Jogaitė ir Kendra Kiršonytė. Į šią stovyklą vykusiems broliams ir sesėms gražinietės skyrė piniginę paramą. Jaunosios sesės padėkojo ir papasakojo apie savo išgyvenimus ir išpūdžius, patirtus Tautinėje stovykloje: kaip jos statė aukštus vartus, klaidžiojo po nepažįstamą mišką ir užmezgė daug naujų draugysčių.

Jau praėjo Los Angeles pagarsėjusios Lietuvių dienos. Šiais metais jos vyko spalio 4–5 d. Gražinietės ir šiais metais ten prekiavo visokiais pyragais, kava ir skanumynais. Buvo pasidalinta darbais, kad vėl mūsų išdo „aruodas” padidėtų ir kad toliau galėtume remti skautiškus darbus.

Pagerbėme dvi seses, neseniai atšventusias savo garbingus gimtadienius: vyr. sk. Dariją Francesco ir s. Stasę Korienę. Prie gardumynų stalo besivaišindamos bendravome toliau.

gražinietė sesė
Birutė Prasauskienė

Apsilankykite
www.skautai.net

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589. Tel.: 773-585-9500.

Periodical class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices.

Subscription Rates: \$150.00.

Postmaster: Send address changes to

**Draugas – 4545 W. 63rd Street,
Chicago, IL 60629-5589.**

Mažindami pašto išlaidas, pakvitavimų už prenumeratą nesiunčiame. Prie pavardės ir adreso, siųsdami laikraštį pažymime, iki kada prenumerata galioja.

Draugo prenumerata yra mokama iš anksto.

JAV
Metams \$150.00 • 1/2 metų \$80.00 • 3 mėn. \$57.00
Pirma klase: kasdien \$340.00 • visos savaitės \$240.00

Kanadoje (USD)

Metams \$215.00 • 1/2 metų \$130.00
• 3 mėn. \$100.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$600.00 • 1/2 metų \$300.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$120.00 • 1/2 metų \$66.00

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA:

JAV

Metams \$95.00 • 1/2 metų \$70.00
• 3 mėn. \$48.00

Kanadoje (USD)

Metams \$150.00 • 1/2 metų \$120.00
• 3 mėn. \$75.00

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis

Oro paštu

Metams \$220.00 • 1/2 metų \$120.00
Į Lietuvą reguliariu paštu

Metams \$70.00

Vyriausia redaktorė – Dalia Cidzikaitė
redakcija@draugas.org

Kultūrinio šeštadieninio priedo redaktorė –

Aldona Žemaitytė

aldaze@gmail.com

Moderatorius – kun. Viktoras Rimšelis

- Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.
- Redakcija už skelbimų turinį neatsako. Skelbimų kainos atsiunčiamos, gavus prašymą, ką nors skelbti.
- Redakcija straipsnius taiso savo nuožiūra. Nenaudotų straipsnių nesaugo. Siunčiant prašome pasilikti kopiją.

El-paštas:
rasine@draugas.org
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

LIETUVOS RINKIMAI-2008

AIŠKU, JOG BEVEIK
NIEKO NEAIŠKU

ANDRIUS NAVICKAS

Ką spalio 12 d. balsavimo rezultatai atskleidžia apie mus pačius? Tai, kad Lietuva tikrai įvairialypė, jog vienas šalia kito gyvena žmonės, turintys skirtingų lūkesčių, interesų. Panašu, kad didelė dalis mūsų balsuojame pagal partijų pavadinimo skambesį, mūsų kelrode žvaigžde gyvenime yra televizorius, prikimštas įvairiausių pramoginių laidų. Tiesą pasakius, tai galima buvo nuspėti ir be rinkimų rezultatų. Kaip ir tai, jog visuomenėje daug nusivylimo ir noro atrasti „atpirkimo ožį“.

Beje, žmonių aktyvumas per Seimo rinkimus netgi maloniai nustebino. Tiesa, daug kas priklauso nuo to, kaip žiūrėti: ar pusė balsavusių rinkėjų reiškia puspilnę, ar pustūštę stiklinę? Kita vertus, atsižvelkime į masinę emigraciją, „mirusias sielas“ rinkėjų sąrašuose ir tada galima teigti, kad beveik 50 nuošimčių – visai geras rezultatas. Bent jau realiai atspindi dabartinę padėtį ir tai, kad viltis miršta paskutinė.

Nepaisant astrologų tauškalų, žmonių pasitikėjimo vadovais tapo Tėvynės sąjunga. Tiesa, šios partijos simpatikai veikiausiai kiek nuliūdo, jog realus rezultatas kiek mažesnis, nei žadėjo RAIT apklausa. Beje, apie pastarąją. Puiku, jog ji įvykdyta. Deja, politikai bei apžvalgininkai atkakliai nenorėjo išgirsti RAIT vadovės žodžių, kad net 50 nuošimčių apklaustųjų nepanoro atsakyti, už ką balsavę. Todėl pernelyg sureikšminti apklausos rezultatus buvo lengvabūdiška.

Kiek netikėta Tautos prisikėlimo partijos (TPP) sėkmė. Aš pats maniau, kad ši partija rinkimuose pasirodys kiek kukliau. Vis neįvertinu televizijos poveikio. Pramogų versle Arūnas Valinskas jaučiasi tvirtai. Kadangi politika Lietuvoje vis labiau primena būtent šį verslą, o ne idėjų kovą ar atsakingą geriausių sprendimų paiešką, varžytis su A. Valinsku buvo sunku. Kiek labiau apmaudu, jog labai greitai pradėjo pildytis spėliojimai apie itin glaudžius Lietuvos socialdemokratų partijos (LSDP) ir A. Valinsko santykius. Prabilta apie tikėtiną TPP ir LSDP koaliciją, įjungiant dėl balsų dar kokią partiją ar partijas. Beje, įdomu, kaip į tai reaguos, regis, nuoseklus LSDP politikos kritikas Saulius Stoma, įsiliejęs į TPP?

Partija „Tvarka ir teisingumas“ minimalų planą įgyvendino. Spėju, kad tikėjosi kiek geriau. Tą patį galima pasakyti ir apie Darbo partijos ir jaunimo koaliciją. Balsų gauta, bet vargu ar jų pakaks, norint būti valdžioje. Tiesa, vėlgi proga „iškeisti“ politinę paramą į palankius teismo sprendimus. O gal tai tik piktavalės šnekos ir Lietuvoje tokie mainai negalimi? Palieku šį klausimą neat-sakytą.

Pasitvirtino mano spėjimas, kad Lietuvos valstiečių liaudininkų sąjunga (LVLS) pasirinko netinkamą rinkimų strategiją. Jei rinkėjai būtų

balsavę ne už vieną, o už dvi partijas, rezultatai būtų daug geresni. Dabar ji taip ir liko „atsarginiu variantu“, kurio neprireikė. Mažai tikėtina, jog net pati Kazimira Prunskienė pateks į Seimą. Nors televizijos studijoje ji tvirtino, kad vienmandatėje apygardoje jos rezultatai geri, tačiau tiesa ta, kad ji nelengvai prasibrovė į antrą turą, kur varžysis su daug daugiau balsų gavusiu Molėtų meru Valentinu Stundžiu. Geriausiu atveju Seime bus keli LVLS atstovai. Apie savarankišką frakciją neverta svajoti – nebent apie LSDP pozicijų Seime stiprinimą.

Skaudų smūgį gavo Naujoji sąjunga, neva privertusi valdžią dirbti. Tikrai džiaugiuosi, jog rinkėjai neužkibo už ciniško šios partijos pažadų jauko. Partijos vadovas savo apygardoje liko tik ketvirtas ir jo Seime tikrai nebebus. Ar išliks pati Naujoji sąjunga? Spėju, kad noras jungtis su kuria nors kita politine partija itin sustiprės.

Spėju, jog tikrai neliks ir Pilietinės demokratijos partijos, kuri atkakliai nenorėjo pripažinti tikrovės ir svajoto apie sėkmę. Taip pat tenka pripažinti, jog nei „Fronto“ partijai, nei Lietuvos socialdemokratų sąjungai nepavyko mesti rimtesnio iššūkio LSDP. Manau, kad šioms partijoms verta gerai pamąstyti. Taip pat ir tiems krikdemams, kurie rinkimuose dalyvavo LSDS sąrašė ir kalba apie savarankiškos LKD atkūrimą. Tikrą stiprybę ir išmintį jie parodytų, jei jungtųsi prie Tautos sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų (TS-LKD) ir bandytų stiprinti krikščioniškąją šios partijos sparną.

Žmonių aktyvumas per Seimo rinkimus maloniai nustebino. Tiesa, daug kas priklauso nuo to, kaip žiūrėti: ar pusė balsavusių rinkėjų reiškia puspilnę, ar pustūštę stiklinę?

Kiek netikėta Lietuvos lenkų rinkimų akcijos sėkmė. Gali būti, kad ši partija taps Seime ne mažiau svarbi kaip Vilniaus miesto taryboje. Mano galva, Tomaševskio vadovaujama partija rinkimuose pasiekė viską, ką galėjo.

Jei visgi 5 procentų barjerą peržengs abi liberalų partijos, galima bus teigti, jog kalbos apie politinio liberalizmo mirtį Lietuvoje gerokai ankstyvos. Miestiečiai palaiko liberalus, na, o kaimiškos vietovės niekada nebuvo stiprioji liberalų pusė. Tiesa, apylygiai rezultatai reiškia, jog dilema, kuri liberali jėga taps vyraujančia – lieka neatsakyta ir po šių rinkimų. Apskritai, spalio 12 d. balsavimas paliko labai daug neatsakytų klausimų.

Nukelta į 8 psl.

BRONIUS NAINYS

Ar dar vienas
burbulas sprogs?

O atrodo, kad šį kartą gali būti kitaip, nes istorija, prasidėjusi Lietuvos valdžios viršūnėse ir, bent pradžioje, irgi atrodo tikroviška, žengianti į tokia pat baigtį.

Konstitucija įpareigoja prezidentą teikti Seimui Aukščiausiojo Teismo (AT) teisėjų kandidatūras ir, Seimui jas patvirtinus, vieną iš jų pasiūlyti teismo pirmininku. Teisėjo tarnybiniam laikotarpiui pasibaigus, prezidentas gali siūlyti Seimui paskirti jį kitam tarnybiniam laikotarpiui arba prašyti atleisti. Praėjusią vasarą tarnybinių laikotarpių baigė AT pirmininkas Vytautas Greičius. Prezidentas Valdas Adamkus nebepanoro jo tarnybinio laikotarpio pratęsti, paprašė Seimą V. Greičių atleisti ir nauju AT pirmininku patvirtinti jo siūlomą Joną Prapiestį. Bet čia prezidento ir Seimo nuomonės išsiskyrė: Seimas net du kartus prezidento siūlymą atmetė. Prezidentas nenusileido. Dėl ryškių nesklaidumų praeityje skiriant žemesnį pakopų teisėjus ir net dviejų viešų, beje, prezidento pralaimėtų, bendradarbiavimas su V. Greičiumi V. Adamkui atrodė nebeįmanomas, ir jis bet kokia kaina stengėsi šio teisėjo atsikratyti. Bet tai padaryti būdas – tik vienas: sumedžioti balsų persvarą Seime. O tai tikroviška, demokratinio pasaulio įprasta „tvarka“, ypač madinga Amerikoje. Veikia čia ir lobistais vadinami specialistai ar net tam tikslui suburtos grupuotės. Bet kas tai darys Lietuvoje? Negi pats prezidentas bėgios Seimo koridoriais balsų? Kam tada tie 30 ar daugiau patarėjų? Ir čia prasidėjo jau visiškai kita istorija.

„Greičiaus galva įkainota brangiai“ – tokia straipsnio antraštė spalio 3-iąją pradėjo „Lietuvos žinios“. Pirmųjų dviejų prezidento pasiūlymų atmetimą lėmė Darbo partijos ir Liberalų ir centro sąjungos frakcijų Seime balsai. Kaip nors reikėjo pasukti juos V. Adamkaus norima linkme. Dar rugsėjo pirmosiomis dienomis prasidėjo derybos, rašo „Lietuvos žinios“. Jų dalyviai, anot laikraščio, prezidento komanda – žinant jam pačiam ar ne – žinomi Lietuvos teisininkai, verslininkai, šių dviejų partijų atstovai, talkininkaujant buvusiam aukštam KGB kadriniam karininkui, visuomenei žinomam D. A. vardu. Įdomu, kam jo čia prireikė? O toji „brangi Greičiaus galvos kaina“ – abiejų šių partijų vadovų bylos teismuose: Viktorui Uspaskichui baudžiamoji byla, iškelta Vilniaus apygardos teisme, o Artūru Zuokui tokia pati – jau pasiekusi Aukščiausiąjį Teismą. Šių abiejų frakcijų Seime balsai už Aukščiausiojo Teismo pirmininko atleidimą – ir bylų nebėra: ant derybų stalo guli V. Greičiaus likimas, nepaisant, kad iki šiol jį palaikė Seimo dauguma ir remia visuomeninės organizacijos. Spalio šeštą V. Greičių remiantį laišką Tėvynės sąjungos frakcijai parašė Lietuvos Sąjūdis, Lietuvos politinių kalinių ir tremtinių sąjunga, Lietuvos nepriklausomybės gynimo brolija ir Nijolė Sadūnaitė. Bet susitarimas turbūt jau įvyko, nes be jo trečiojo prezidento dekreto, kurį V. Adamkus pasirašė skubotai, vos tik iš Jungtinių Tautų susirinkimo Niujorke grįžęs, nebūtų buvę. Anot „Lietuvos žinių“, taip buvo sutarta su prezidento patarėja teisės klausimais Aušra Rauličkyte: apie susitarimą pirma žinia jai, o ji – prezidentui, ir V. Greičiaus atleidimo reikalaujantis dekretas – Seimo pirmininko įstaigoje.

Ar visa ši istorija – teisybė? Kažkokie man nesuprantami kludiesiai – kerta atgal klausinėjamas V. Uspaskichas. Faktas, kad tam tikri veiksmai vyksta, motyvuojant mano byla ir siekiant balsų naujam AT pirmininkui paremti, jau kitaip atsiliepia į tokį pat klausimą A. Zuokas. Tad vis dėlto kažkas vyksta. Lietuvos santvarka yra stipriai kriminalizuota, teigia Darius Kuolys. Bet kaip ir kas gali tai įrodyti? Kaip perkūnas iš giedro dangaus prieš savaitę į visuomenę trenkusios šios, tiesiog pasibaisėtinos, žinios šiandien – jau nė aidelio. Reikia, kad prokuratūra istoriją ištirtų, ir jeigu Seimas į ją nesikreips, tai darysiu aš vienas, šuktelėję VSD veiklos tyrimui Seime vadovavęs Algimantas Matulevičius. Bet irgi – kažin? Kas jį remis, kai iš kitur, net iš Seimo, kol kas nė žodelio? O tai jau blogai. Nes iš tikrųjų čia yra įvykęs bjaurus dalykas. Apkaltinta prezidentūra, o netiesiogiai – ir pats prezidentas, balsų Seime pirkimu už juos partijų vadovams mokant už nusikaltimus teismuose iškeltų baudžiamųjų bylų panaikinimą, taip pat nusikalstamai įtaigaujant ir teismams. Jeigu tai tiesa, tai yra daugiau negu kriminalinis nusikaltimas. Jam patikrinti turi būti atliktas išsamus, nešališkas, aukščiausio profesinio lygio tyrimas ir atitinkamai pasielgta su išvadomis. Ir ne tik prezidentūros, bet ir visų kitų į šią istoriją įveltų asmenų bei įstaigų. Kito kelio nėra ir negali būti. O jeigu netiesa, tai toji istorija, tik neaišku, koku tikslu, į orą išpūstas burbulas yra jau šlykštus šmeižtas Lietuvos valstybės aukščiausios įstaigos ir jos vadovo adresu, kurio išaiškinimas tiek pat svarbus, tad irgi tokio pat tyrimo reikalaujantis. Ir jeigu to nebus padaryta, tai šis Lietuvos laikotarpis jos istorijai liks dar bjauresnė dėmė, visokių gandų bei melų niekada neišssemiaama sruutų kūdra, sprogusio išpūsto baliono skystalų dvokalas, nors iš tikrųjų tai būtų ir visiškai netiesa.

O tokių atvejų turime jau ne vieną. Nuo nepriklausomybės paskelbimo pradžios – dešimtys jų. Štai tik keletas stambesnių paskiausių: V. Adamkaus paslaptinai dingusios Rolandui Paksui pralaimėtų rinkimų skolos, „Draugystės“, „Alitos“ privatizavimas,

Nukelta į 9 psl.

Lietuvos Dukterys šventė jubiliejų

DANUTĖ BINDOKIENĖ

...Ligonius lankyti, mirusius palaidoti, nuliūdusius ir vienišus paguosti, alkanus papenėti... Tai artimo meilės darbai, privalomi kiekvienam krikščioniui, nors ne visuomet jie prisimenami. O Lietuvos Dukterys ne tik tuos artimo meilės darbus prisimeną, bet uoliai, pasišventusiai, ty liai vykdo jau pusšimtį metų! Turbūt ir jos pačios negalėtų suskaičiuoti, kiek per tą laiką buvo sušelpta vargstančių, pasakyta gerų žodžių paguodos reikalingiems, aplankyta senelių, ligonių, pagarbiai palaidota vienišų mirusiųjų, kuriais niekas nepasirūpino.

2008 m. spalio 5 d. Lietuvos Dukterų draugija iškilingai šventė savo 50 metų veiklos sukaktį. Sietynais spindinčioje ir gėlėmis papuoštoje Camelot salėje kartu su jomis šventė nemažas būrys svečių ir viešnių, atvykusių pasveikinti, pasidžiaugti atliktais darbais ir padėkoti juos atlikusioms. Šventės programai vadovavusi Danutė Gierštikienė visų pirma pakvietė dabartinę draugijos pirmininkę Joaną Krutulienę tarti įžanginį žodį. Pirmininkė kalbėjo trumpai, bet nuoširdžiai ir šiltai, primindama susirinkusiems draugijos narių pasižadėjimą šluostyti liūdinčių ašaras, mažinti vargą, guosti paguodos reikalinguosius. Plačiau apie Lietuvos Dukterų draugijos veiklą kalbėjo Danutė Bindokienė.

– Lietuvos liaudis sako: „vargas lapoja, vargas šakoja, vargas vartus kilnoja“. Lietuvos Dukterys kasdien per pusšimtį metų stengiasi to vargo lapus nuskabyti, šakas apkarpyti, vartus artimo meilės darbais paramstyti, kad jų vargas neatkeltų.

Užsienio lietuviai nuo pat imigracijos į Ameriką pradžios devynioliktame šimtmetyje yra sukūrę daugybę šalpos organizacijų ir vis dar kuriamos naujos, kai atsiranda naujos reikmės. Vienos organizacijos savo darbą baigė, kitos pradeda, dar kitos su didžiu pasiryžimu jį tęsia, nors narių gretos retėja, nors nuolatiniai darbuotojai ir pavargsta. Kol bus šelpiamųjų, kol bus vargan patekusių, tol tie darbuotojai jaučia pareigą ištiesti pagalbos ranką. Viena tokių užsispyrėliškai pareigingų organizacijų

yra Lietuvos Dukterų draugija, šiemet švenčianti 50 metų sukaktį.

Kas gi tos Lietuvos Dukterys? Kodėl apie jas palyginti nedaug lietuvių visuomenė žino? Jeigu Lietuva yra šios draugijos narių motina, tai kas tėvas?

Į paskutinį klausimą lengviausia atsakyti – Lietuvos Dukterų draugijos tėvas yra kun. Feliksas Gureckas, kuris nuo pat atvykimo į Ameriką kartu su antrąja lietuvių imigrantų banga ypač daug pastangų ir jėgų skyrė vargstančių tautiečių šelpimui. Pradžioje jis tai atliko kone privačiai, tik su nedideliu geradarių būreliu, bet ilgainiui labdaros veikla plėtėsi, šelpitinių skaičius augo. Pasitarus su keliais bendraminčiais, ypač bendramintėmis, pamažu išsivystė tokios

Dalis valdybos su svečiais.

šalpos draugijos rėmai: 1959 m. susibūrė gailėstingų širdžių sambūris, pasivadinęs Lietuvos Dukterų draugija, pasirinkęs šūkį: „Pagalbi ranka vargstančiam“. Tų pačių metų pavasarį draugija buvo įregistruota Illinois valstijoje, kaip ne pelno organizacija ir pradėjo savo artimo meilės darbą, kurį tęsia iki šiol.

Kodėl būtent Dukterų draugija? Ogi dėl to, kad jos narės buvo – ir tebėra – išskirtinai moterys! Verta pastebėti, kad ir šiais „lygių teisių“ laikais kol kas nė vienas vyras neapkalmino draugijos diskriminacija ir nepareikalavo, kad Lietuvos Dukterys jį priimtų į savo gretas...

1971 m. draugija įsigijo būstinę Čikagoje, prie 71-osios gatvės, netoli daugeliui pažįstamos „Seklyčios“.

Svečius sutinkanti sesė Milita Lauraitienė.

Viena iš buvusių draugijos pirminių – Julija Smilgienė.

Lietuvos Dukterų draugijos pirmininkė Joana Krutulienė taria „žodį“.

Adomaitienė, Stasė Paulionienė, Danuolė Valentinitė, Birutė Briedienė, Julija Smilgienė, Emilija Kielienė, Marija Noreikienė, Joana Krutulienė, kuri ir šiuo metu yra draugijos pirmininkė. Pagarba visoms šioms artimo meilės didvyrėms, bet taip pat pagarba ir kiekvienai Lietuvos Dukterų draugijos narei – buvusiai, esamai ir būsiai. Nėra jokios abejonės, kad Motina Lietuva šiomis savo dukrelėmis labai didžiuojasi.

Lietuvos Dukterų draugijos veikla apjungia vargstančius mūsų tautiečius Amerikoje, bet taip pat ir Lietuvoje, kur šelpiami našlaičių namai, daugiavaiškės šeimos, ligoniai. 2006 m. Lietuvoje gyvenantiems varguoliams

Viešnios – Dana Miliūnienė ir Milda Rukuižienė.

Būstinė pavadinta kukliu Namelių vardu. Joje yra ne tik draugijos raštinė, bet kartais apgyvendinami ir vargstantys seneliai ar kiti globos reikalingi mūsų tautiečiai. Lietuvos Dukterų draugija turi skyrius Melrose Park, IL, St. Petersburg ir Juno Beach, FL, Los Angeles, CA, Seattle, Washington valstijoje. Vieni skyriai yra išvystę gyvesnę veiklą, kiti – mažiau veiklūs, dažniausiai dėl narių trūkumo.

Daug metų draugijos siela ir širdis buvo jos steigėjas kun. F. Gureckas. Jis draugiją globojo ir jos veikla rūpinosi iki paskutinio savo žemiškojo atodūso: mirė 1977 m. vasario 4 d. draugijos valdybos posėdyje! Jam mirus, draugijos veikla nesustojo – jo pradėtas artimo meilės darbas tęsiasi iki šių dienų ir, be abejo, bus tęsiamas toliau – kol bus paguodos reikalingų, alkstančių, vargstančių, vienišų.

Per pusšimtį metų draugijos narių skaičius sukosi apie 1,000. Jai yra vadovavusios šios pirmininkės: Bronė Peters-Petravičienė, Bronė Dikinienė, dr. Alina Domanskienė, Elzė Diminskienė, Elena Kučiūnienė, Sofija

buvo išsiųsta gerokai per 12,000 dol., o tais metais vienkartinė šalpai apskritai išleista daugiau kaip 15,000 dol. Iš kur draugija gauna lėšų savo veiklai? Dalį pinigų pačios narės užsidirba, ruošdamos įvairius renginius – vakarienes su programa, velykinių margučių ir pyragų pardavimus ir pan., dalį lėšų suaukvoja mūsų geraširdžiai tautiečiai, suprasdami ir įvertindami šios draugijos darbą.

Sveikiname Lietuvos Dukterų draugiją, švenčiančią brandžią pusšimčio metų sukaktį. Draugijos steigėjas, amžinos atminties kun. Feliksas Gureckas, be abejo, stebi šią prasmingą veiklą iš Aukštybių ir laimingas šypsosi!

Po paskaitos programos vadovė D. Gierštikienė pakvietė draugijos kapelioną kun. Jaunių Kelpšą sukalbėti invokaciją prieš vakarienę, o visiems skaniai pasisotinus meninę programą atliko sol. Genovaitė Bigenytė, akompanuojant Jūratei Lukminienei ir Algimantui Barniškiui, kuris kai kurias dainas atliko kartu su soliste, skambiais duetais pradžiugindamas susirinkusius.

KOMENTARAS

Duobėtas dvigubos pilietybės kelias

LIŪDA RUGIENIENĖ

Nereikėtų ir iš tikrųjų negalima sutapatinti pilietybės ir tautybės. Mes, JAV gyvenę per 50 metų, esame tapę Jungtinių Amerikos Valstijų piliečiais, tačiau visą šį laikotarpį save laikėme lietuvių Tautos dalimi. Mūsų lietuviškosios kilmės, kurią įgijome gimdami lietuvių Tautoje, niekas negali atimti ar paneigti. Tą galime padaryti tik mes patys, kai nuo savo Tautos atsiribojame, savo tautinės kilmės atsisakome. Iš Lietuvos išvykome okupacijos metais ir tapome žmonėmis be pilietybės. Krašte, kuriame apsisprendėme gyventi, įgijome teisę gauti to krašto pilietybę. Dauguma mūsų ta teise pasinaudojo. Savo jaunimą auklėjome būti sąžiningais gyvenamo krašto piliečiais, skatinome nepamiršti savo tautinės kilmės ir Tautos dalies okupuotoje Lietuvoje, rūpintis jos ne tik politine padėtimi, bet kartu ir lietuviškosios kultūros išlaikymu. Lietuvai atkūrus nepriklausomybę dvigubos pilietybės teisė buvo suteikta tremtiniais ir politiniams kaliniams bei Lietuvos piliečiams, kurie 1940–1990 metų okupacijų laikotarpiu turėjo pasitraukti iš Lietuvos, ši teisė taip pat buvo suteikta jų vaikams, vaikaičiams ir provaikaičiams. Mes, ilgametčiai JAV piliečiai, įgijome teisę atnaujinti Lietuvos pilietybę. Nėra tikslų duomenų, kiek ta teise pasinaudojome.

XX amžiaus pabaigoje atrodė, kad pasaulis smarkiai keičiasi. Sovietų Sąjunga sugriuvo, buvo džiūgauta – komunizmas miręs. Vakarų Europa plėtė savo Sąjungą, JAV rengėsi plėsti NATO. Visi atsikvėpėme. Spauda ragino džiaugtis, linksmintis Vasario 16-tosios ir Kovo 11-tosios progomis. Į užsienį pradėjo išvykti vis didesni skaičiai Lietuvos piliečių, kurie siekė tapti JAV ir kitų kraštų piliečiais. Dar XX amžiuje JAV LB Tarybos sesijoje buvo iškeltas dvigubos pilietybės klausimas ir prašyta LR Seimo ir JAV LB komisijos šį klausimą įtraukti į posėdžių darbotvarkę. Komisijos posėdyje Vilniuje buvo sulaukta nuoširdaus pritarimo. Komisijos narė Regina Narušienė pastebėjo, kad gali būti reikalingas LR Konstitucijos pakeitimas referendumu, Česlovas Jursėnas, taip pat Komisijos narys iš Lietuvos pusės, atsakė, kad nebūtinai – reikalą įmanoma ir kitaip sutvarkyti. Įteisinti trečiabangiams dvigubą pilietybę ėmėsi Komisijos narys Arminas Lydeka. Truko keletą metų suformuoti ir priimti įstatymus, kurie suteikė dvigubos pilietybės teisę lietuvių kilmės asmenims. Neilgai teko džiaugtis. Nauji įstatymai įsigaliojo 2003 m. sausio 1 d., o dar metams neprabėgus, buvo paduotas skundas LR Konstituciniam Teismui. Skundėjai buvo ne lietuvių kilmės lietuviai piliečiai.

2006 m. po įvykusio Pasaulio Lietuvių seimo Vilniuje aukščiau minėtai Komisijai vadovauti ėmė Pasaulio Lietuvių Bendruomenė (PLB). Komisijos vardas pakeistas į LR Seimo ir PLB komisiją. Dvigubos pilietybės klausimas buvo nagrinėjamas toliau, pagrindinės iniciatyvos ėmėsi PLB pirmininkė R. Narušienė. Pradėta siekti dvigubos pilietybės teisės

tų kraštų lietuvių kilmės asmenims, kurie priklausė **Europos Sąjungai ir NATO kraštams**. LR Seimas paruošė naujus įstatymus, tačiau **neribotas** dvigubos pilietybės siekis buvo vetuotas LR Prezidento argumentuojant, kad tai neatitiko Konstitucinio Teismo sprendimo.

Dainius Žalimas straipsnyje „Dvigubos pilietybės siekių klystkeliai“ teigia, kad „aiškindamas Konstitucijos normų turinį Teismas formuoja oficialią konstitucinę doktriną, kuria jis pats privalo vadovautis vėlesnėse bylose, kuria taip pat privalo vadovautis įstatymų leidėjas, jeigu jis siekia priimti Konstituciją atitinkančią įstatymą. Kitaip Konstitucija nebūtų **stabiliausias ir pamatinis Tautos bei Valstybės teisinis aktas**, ji būtų visiškai priklausanti nuo valdžioje esančių politinių jėgų malonės ir valios.“ Prezidentui nieko neliko, kaip naujai paruoštus įstatymus vetuoti.

PLB ieškojo naujų kelių, kaip pritaikyti dvigubos pilietybės sąvoką užsienio lietuviams ir užėmė sekančią poziciją: „Pasaulio Lietuvių Bendruomenė teigia, kad užsienio lietuviai turi prigimtinę teisę į Lietuvos pilietybę ir nepritaria jokiai iniciatyvai, kuri gali ją panaikinti ar tą pilietybę atimti (net ir įgijus kitą pilietybę).“

Nors LR Konstitucijoje pažymima, kad „LR pilietybė įgyjama gimstant ir kitais įstatymo nustatytais pagrindais“, tačiau pastaroji PLB siūloma pozicija kelia rūpestį, nes prašoma: „papildyti Lietuvos Respublikos Konstitucijos 18 arba 32 straipsnį taip, kad nei vienas pilietis, nei jo palikuonys negali prarasti Lietuvos Respublikos pilietybę, įgytos gimus, prieš savo valią“.

PLB nekalba vien apie lietuvių kilmės asmenų prigimtinę teisę ir pamiršta, kad Lietuvoje gimusius piliečius sudaro ne vien lietuviai, bet lenkai, rusai, baltarusiai ir kiti, ypač gyvenantys Rytų Lietuvoje. 2001 m. duomenys rodo, kad ten gyveno 532,9 tūkst. lietuvių, 226,8 tūkst. lenkų, 120,9 tūkst. rusų, 34,6 tūkst. baltarusių. Kitų tautybių kur kas mažiau. Pietrytinėje dalyje itin daug lenkų, kurie beveik be išimties yra gimę Lietuvos teritorijoje ir, kaip žinome, sunkiai integruojasi į Lietuvos valstybę, nenorėdami pripažinti valstybinės kalbos, trukdo steigti lietuviškas mokyklas, ten egzistuoja daug visokiųjų problemų, kurių šiame straipsnyje nevardysiu. Didelė dalis rusų yra susitelkę Ignalinos srityje. Jie čia dirba ir vadovauja atominėi jėgainėi, nes Sovietų Sąjunga buvo sutvarkiusi taip, kad jai negalėtų vadovauti lietuviai. Šiame rajone taip pat turi būti nemažas skaičius rusų, kurie jau yra gimę Lietuvos valstybės teritorijoje.

Siekti dvigubos pilietybės **prigimties keliu** nepabrėžiant lietuvių kilmės, tikrai yra labai rizikingas kelias. Pastarieji įvykiai tiek politikoje, tiek ekonomikoje išryškino naujas problemas. Prof. Vytautas Landsbergis straipsnyje „Naujieji laikai ir rusapasių teisės“ aiškina: „Rusija, kurią per aštuonerius metus suformavo Vladimir Putin, atsivėrė visu subrandintu grožiu. Ko demokratijos nenorėjo girdėti konceptualiuose

žodžiuose ir diplomatiniam elgesy, dabar atsivėrė kariniam elgesy. ‘Rusakalbių teises’, apsenusią spaudimo ir kišimosi priemonę, nūnai papildė stipresnė – rusapasių teisės.“

Romualdas Ozolas straipsnyje „Trojos arklys už vartų“ tiegia, kad „pilietybės institutu Rusija naudojo, rengdamasi veiksmams Pietų Osetijoje ir Abchazijoje“, o „Lenkija, vėl kurianti ‘Didžiąją Lenkiją’, elgiasi apdairiau: neįpilietindama už šiandieninės valstybės ribų gyvenančių lenkų, savosios ‘Lenko kortos’ pagalba ryškinasi eventualius savo piliečius ‘kresuose’ (t.y. savo šiandieniniuose pasieniuose).“

Rūpestį kelia 31 LR Seimo pateiktas klausimas Konstituciniam Teismui su prašymu įvertinti NATO pajėgų teisėtumą ginti Lietuvą. Siūlyčiau, kad sekančiuose LR Seimo ir PLB komisijos posėdžiuose būtų prašyta paaiškinti, ko šiuo prašymu

buvo siekiama, ypač kad tarp 31 seimūnų yra ir LR Seimo ir PLB komisijos narių.

Dvigubos pilietybės klausimas buvo išnagrinėtas JAV Lietuvių Bendruomenės XVIII Tarybos 3-ios sesijos š. m. rugsėjo 26-28 dienomis surengtame simpoziume, kur prieita išvados, kad šiuo metu būtų tikslu „sudaryti darbo grupę iš Tarybos narių ir pilietybės srities specialistų, kurie atkreiptų dėmesį į Tarybos sesijoje iškilusias skirtingas dvigubos pilietybės klausimu nuomones, pasiūlytų Tarybai vieningą JAV LB poziciją“.

JAV LB XVIII Taryba neatsisako tikslo siekti dvigubos pilietybės teisių užsienio lietuviams, norėtų, kad „užsienyje gyvenantys lietuviai galėtų išsaugoti, atgauti arba gauti Lietuvos pilietybę, kartu išlaikant turimą kitos šalies pilietybę“.

Kelias sunkus ir duobėtas, reikia būti atsargiems, bet kartu neprarasti vilties.

Laiškai, nuomonės, komentaram

Rašykite mums el. pašto adresais: redakcija@draugas.org dalia.cidzikaite@gmail.com

DU MINUS 2 LYGU NULIUI

Nereikia ypatingos išminties šiai aritmetikai įveikti. O ji jau ne sykį nušvinta Los Angeles lietuvių teritorijoje kaip neišsprendžiama teorema – mįslingu „Du–2“ ženklų. Žodis, brūkšnelis, skaičius vis pasirodo plakatuose ant parapijos mažosios salės durų, vis kviečia dramos mėgėjus atvykti į šį „Just millin’ around“ teatro vaidinimą. Apie tai skelbia ir lietuvių šeštadieninis radijas ir retai siuntinėjamos Šv. Kazimiero parapijos „Lietuvių žinios“. O štai L. A. Lietuvių Bendruomenės interneto svetainė užsidarė. Ilgą laiką mirgėjo tik pasenę įvykiai.

Kai čia gana sėkmingai gastroliavo Čikagos „Žaltvykslė“, spektaklį pristatantis „millin’ around“ vadovas – aktorius Amandas Ragauskas entuziastingai salei priminė, kad vėl šioje scenoje bus vaidinama Justinos Grumšlytės surežisuota pjesė „Du–2“. Turėdamas mintį čikagiečių „Upė ant asfalto“, jis abu pasirodymus suglaudė į teatro minifestivalį, taigi, rašomas naujas „kultūrinis puslapis“ Los Angeles lietuvių gyvenime.

Puikūs žodžiai. Po dviejų savaitių šis „puslapis“ tapo ant „Just millin’ around“ skelbimo prikabinu lakonišku pranešimu, jog vaidinimo nebus dėl techninių priežasčių. Kaip ir praėjusiais metais, užsimojus pakartoti šią neidealios santuokos istoriją, perpintą dialogais – monologais. Renginys neįvyko. Tada priežastis

buvo rimtesnė: Amando uošvės mirtis Lietuvoje.

Dabar pjesė atšaukta šeštadienį, išvakarėse, per lietuvių radiją neaiškiu, trumpu sakiniu. Jo tiksliai nesuvokęs, telefonu pasiteiravau pas girdėjusią. Patvirtino, kad bus. Tad sekmadienį nuvažiauvau ir dar nuvežiau čia viešinčius du vyrus iš Lietuvos. Jie norėjo pamatyti, kaip scenoje reiškiasi mūsų artistai. Vienas jų – Valdas, bronzos medalį laimėjęs olimpinėse imtynėse, paklausė: „Ar dažnai pas jus teatras taip netikėtai keičia planus? Atsakiau: „Taip“.

Ir dar pridūriau: metai prislolino antrabangių išeivių kūrybinę energiją. O kadangi nėra apyjaunio teatrinio organizatoriaus, tai ir scenai gabūs trečiabangiai lietuviai laikosi nuošalėje. Kažkaip aptilo monumentalūs romanai inscenizavęs „Sezonų pauzių“ teatras, vadovaujamas idealisto režisieriaus Alekso Mickaus. Dejuojama, kad nėra norinčių vaidinti nei tinkamų šiuolaikinių pjesių. Stinga lėšų, nes ne daug sueina žiūrovų. Pabrango gazolinas, o atstumai į repeticijas tolimi. Greitkeliuose pražūva laikas.

Šios aplinkybės ir lemia, kad pasiduodama neveiklos inercijai. Tačiau, manau, yra ir kitų priežasčių, kad numatyta ir primygtinai skelbta „Du–2“ tragikomedija staiga ir vėl pavirto nuliu.

Pranas Visvydas
Santa Monica, CA

OLIMPINIAI SPORTININKAI

Vyriausybės nutarimu iš valstybės biudžeto sportininkų premijoms skirta 3,5 mln. Manau, kad tai nereikalingas pinigų švaistymas, kai tų pinigų svarbesniems reikalams taip trūksta. Dalyvavimas olimpiadoje, atstovaujant savo Tėvynei, yra garbės reikalas ir neturėtų būti apmokamas pinigais. Būtų prasmingiau tuos pini-

gus panaudoti statant Lukiškių aikštėje, Vilniuje paminklą pagerbiant žuvusius didvyrius, gynusius Lietuvos laisvę. Kur pirmenybė? Jau tūkstantmečio Lietuvos vardo minėjimas čia pat, o paminklo dar nėra. Gėda!

Rita Bagdonienė
Southbury, CT

Redakcijos pastaba. Skaitytojų laiškuose pateikta nuomonė nebūtinai sutampa su „Draugo“ redakcijos nuomone. Taip pat primename, jog laiško autorius, ypač elektroninio laiško, turi būtinai jį pasirašyti bei nurodyti savo adresą ir telefono numerį. Anoniminių laiškų ir laiškų be adreso nespausdiname.

Finansų krizė lėmė naftos žaliavos kainos kritimą

Vilnius, spalio 14 d. (Alfa.lt) – Per savaitę „Brent” naftos kaina Londono biržoje nukrito 14,96 dol. ir šiandien jos barelis kainuoja 74,51 dol. Naftos žaliavos kainos kritimui didžiausios įtakos turėjo besitęsianti sumaištis pasaulinėje finansų rinkoje, po to, kai savaitės pradžioje buvo paskelbta apie naują akcijų kritimo antirekordą. Rinka nereagavo į neigiamas žinutes apie išpuolius Nigerijoje ir neišspręstus konfliktus su piratais Somalyje, kurie įprastinėmis sąlygomis veikia pasaulinę žaliavos rinką atitinkamai įtakodami kainas.

Europos centrinis bankas, JAV Federalinis išteklų bankas ir kitų šalių centriniai bankai paskelbė mažinantys palūkanų normas, tokiu būdu bandydami sumažinti įtampą finansų rinkose. Esant normalioms sąlygoms toks sprendimas galėtų įtakoti kainas, tačiau šią savaitę naftos kainos kritimo tai nesustabdė.

Reaguodamos į susidariusią padėtį, pasaulio didžiosios šalys nusp-

rendė paankstinti gruodį planuotą susitikimą. Lapkričio 18 d. įvyksiantis neatidėliotinas OPEC susitikimas bus skirtas ekonominės krizės ir jos poveikio naftos rinkai klausimams aptarti. 4 OPEC narės – Nigerija, Kataras, Libija ir Irakas – siekia, jog į susitikimo darbotvarkę būtų įtrauktas naftos gavybos kvotų mažinimo klausimas. Šių valstybių įsitikinimu, kvotų mažinimas galėtų sustabdyti jau 3 mėnesius besitęsiantį naftos kainų kritimą.

Naftos kainas šią savaitę gali paveikti G7 šalių finansų ministrų susitikimas, penktadienį įvykęs Washington. Jo metu didžiosios valstybės siekė spręsti, ką toliau daryti su finansų rinką, paaiškęjus, kad iki šiol taikytos priemonės (finansinė parama, palūkanų mažinimas) neveikia. Jei G7 susitikime priimti sprendimai būtų veiksmingi, jie gali sąlygoti naftos kainos kritimo sustabdymą, taip mano finansų specialistai.

Turtingiausias Jungtinėse Valstijose – Bill Gates

Vilnius, spalio 14 d. (Lietuviams. com) – Šiais metais Jungtinių Valstijų turtingiausi žmonės neskurdo, bet ir neturtėjo, pranešė JAV žurnalas „Forbes”, paskelbęs JAV milijardierių sąrašą, kurio pirmoje vietoje atsidūrė „Microsoft” įkūrėjas Bill Gates. Jo turtas vertinamas 57 mlrd. JAV dolerių.

„Microsoft” įkūrėjas Bill Gates.
News Bridgepix nuotr.

Kaip ir pernai, antroje vietoje yra investicinės įmonės „Berkshire Hathaway” savininkas Warren Buffet, kurio turtas vertinamas 50 mlrd. JAV dolerių.

Trečioje vietoje – „Oracle Corporation” vadovas Larry Ellison. Jo turtas vertinamas 27 mlrd. JAV dolerių.

Iš viso JAV milijardierių sąraše yra 400 žmonių. Tarp jų – 42 moterys, įskaitant ir garsiąją pokalbių laidos vedėją Oprah Winfrey, kurios turtas vertinamas 2,7 mlrd. JAV dolerių. Kiekvienai JAV milijardierei vidutiniškai tenka 4,2 mlrd. JAV dolerių.

„Forbes” duomenimis, norintys patekti į JAV milijardierių sąrašą šiemet turėjo turėti mažiausiai 1,3 mlrd. JAV dolerių vertės turto. Paminėtina, kad tik 19 proc. JAV milijardierių savo turtą paveldėjo, likusieji milijardus užsidirbo patys.

Paskolų palūkanos Lietuvoje augs

Vilnius, spalio 14 d. (Alfa.lt) – Žinia apie tai, kad vertinimų agentūra „Fitch” sumažino Lietuvos ir kitų dviejų Baltijos valstybių – Latvijos ir Estijos – skolinimosi vertinimą, pasak specialistų, Lietuvai yra ypač rimtas ženklas, verčiantis dar atsakingiau tvarkyti savo finansus. Ši žinia tiesiogiai palies ir tuos, kurie yra paėmę paskolas su kintančiomis palūkanomis, nes išaugus skolinimosi kaštams palūkanos augs. Taip pat tai palies ir tuos, kurie dar tik ketina skolintis.

„Toks vertinimų agentūros sprendimas perspėja, kad esame rizikingos ekonomikos šalis, todėl skolindami bankai laikysis dar griežtesnės ir konservatyvesnės skolinimo politikos”, – išpėja „Danske Bank” specialistė Violeta Klyvienė. Pasak jos, ir verslas, ir šalies gyventojai turi dar labiau pasverti savo išlaidas, nes tie

laikai, kai prireikus buvo galima nubėgti į banką ir pasiskolinti, baigėsi. „Kreditų apimtys neišvengiamai mažės, skolinimasis brangs”, – teigė V. Klyvienė.

Agentūra „Fitch” išsakė neigiamų Baltijos šalių pokyčių galimybes ir išreiškė nerimą dėl dabartinio jų sąskaitų deficito.

Lietuvos vertinimas sumažintas nuo A iki A-. Estijos vertinimas taip pat sumažintas nuo A iki A-. O Latvijos padėtis įvertinta dar blogiau – nuo BBB iki BBB+. „Šis Baltijos valstybių vertinimų pažeminimas atspindi riziką, kad Europos ekonomikos ir finansinės aplinkos blogėjimas prives prie didesnių makroekonominių pokyčių Baltijos šalyse, atsižvelgiant į dabartinį jų bankų finansuojamą sąskaitų deficitą”, – sakė „Fitch” atstovas Edward Parker.

JAV lietuviai balsavo vangiai

Atkelta iš 1 psl.

Pirmojo rinkimų turo baigtis, kaip ir buvo galima tikėtis, parodė, kad aiškiai pirmaujančios tarp Lietuvos partijų nėra. Didžiausią staigmeną pateikė iš televizijos ir scenos žvaigždžių sudaryta Tautos prisikėlimo partija, kuri surinko net 15,2 proc. balsų ir rinkimų pirmajame ture užėmė antrą vietą.

Populistinė vienintelio Europoje nušalinto prezidento Rolando Pakso partija „Tvarka ir teisingumas” gali imtis sudaryti sąjungą su rusų kilmės milijonieriumi Viktoru Uspaskichu. Tiek V. Uspaskichas, tiek ir R. Paksas kaltinami korupcija ir abejotinais ryšiais su Rusija, todėl dauguma partijų nelinkusios sudaryti sąjungos su jų vadovaujamomis partijomis. Labiausiai tikėtina, kad šios partijos liks opozicijoje.

Dėl dvigubos pilietybės garsiai triukšmavę JAV lietuviai Seimo rinkimų ir savo interesų juose su dvigubos pilietybės klausimu nesusiejo – Lietuvos Seimo rinkimuose balsavo vangiai.

Pasak Lietuvos konsulato Čikagoje administratoriaus Ramūno Astrausko, pagrindinė priežastis, kodėl JAV lietuviai vangiai balsavo Seimo rinkimuose, yra tingumas ir pasyvumas.

„Gaila, bet daugeliui net ir ta pati dviguba pilietybė yra tik praktinė nauda. O paskui žmonės stebisi – kodėl išrinko būtent tuos ar anuos?” – retoriškai klausė beveik dešimtmetį generaliniame konsulate Čikagoje dirbantis R. Astrauskas.

Tiek jis, tiek rinkimų komisijos pirmininkas Čikagoje Vytautas Mikėnas pabrėžė, kad jeigu būtų vykęs referendumas dėl dvigubos pilietybės, skaičiai būtų buvę kitokie.

Anot R. Astrausko, Seimo rinkimuose Čikagai priklausančioje rinkimų apylinkėje balsavo 752 piliečiai. Į šį skaičių įeina ir aplinkinėse valstijose gyvenančių lietuvių balsai, taip

pat ir tie, kurie savo pilietinę pareigą atliko paštu.

Pasak pirmojo ambasados Washington, DC sekretoriaus Liutauro Baužos, Washington ir jam priklausančiose aplinkinėse valstijose iš užsiregistravusių 555 piliečių balsavo 372.

Čikagoje, negalutiniais duomenimis, 85 proc. balsų atiteko Tėvynės sąjungai-Lietuvos krikščionims demokratams. Antrąją ir trečiąją vietas dalijasi partija „Tvarka ir teisingumas” kartu Lietuvos socialdemokratų partija.

Vienmandatėje Naujamiesčio apygardoje balsavę JAV lietuviai pirmenybę teikė konservatorei Irenai Degutienei. Už tą pačią kandidatę JAV lietuviai balsavo ir praėjusiuose 2004 m. Seimo rinkimuose.

Emigrantai JAV nebuvo linkę palaikyti nepartinės, tačiau Liberalų sąjūdžio iškeltos Jurgos Vidugirienės. Ji tapo pirmąja vadinamųjų ekonominių emigrantų iškelta kandidate į Seimą.

Negalutiniais duomenimis, 7 partijos, įveikusios 5 arba 7 proc. rinkimų ribą, pateko į būsimąjį Seimą. Per pirmąjį rinkimų turą vienmandatėse apygardose Seimo nario mandatus užsitikrino tik 3 politikai. 68-oje apygardose vyks pakartotinis balsavimas. Per šiuos Seimo rinkimus rasta palyginti daug, tai yra 5,61 proc., negaliojančių biuletenių.

Galutinius rinkimų rezultatus Vyriausioji rinkimų komisija (VRK) ketina patvirtinti sekmadienį, spalio 19 d. Antrasis Seimo rinkimų turas numatytas spalio 26 d.

VRK pirmininko Zenono Vaigausko išankstiniais duomenimis, dėl nepakankamo rinkėjų aktyvumo referendumas dėl Ignalinos atominės elektrinės neįvyko. Sekmadienį referendume dalyvavo apie 48 proc. rinkėjų. Tam, kad referendumas būtų įvykęs, Z. Vaigausko duomenimis, pritrūko apie 58 tūkst. rinkėjų balsų.

SPORTAS

Lietuvos karatistai pasaulio čempionate iškovojo penkis medalius. **ELTOS** nuotr.

Vilnius, spalio 14 d. (ELTA) – Savaitgalį Vilniuje, „Siemens arenoje”, vykusiamе XIV pasaulio tradicinio karatė čempionate Lietuvos atstovai iškovojo penkis medalius.

Moterų asmeninėse fuku-go varžybose sidabro medalį pelnė 2006 m. Europos čempionė Kristina Kacevičiūtė. Lietuvė finale sekmadienį 2:4 pralaimėjo Ukrainos atstovei.

Vyrų varžybose bronzos medalius pelnė 2004 m. pasaulio vicečempionas ir 2007 m. Europos čempio-

nato prizininkas Rytis Bublevičius bei praėjusių metų Europos jaunimo vicečempionas Laimonas Niūniava. Bronzos medalius kumitė rungtyje iškovojo 2005 m. Europos čempionė Natalija Artiomova ir Lietuvos vyrų komanda.

Pirmą kartą mūsų šalyje surengtame pasaulio čempionate dalyvavo pajėgiausi tradicinio karatė meistrai iš 30 pasaulio šalių. Jie varžėsi kata, kumitė, fuku-go ir en-bu rungtyse.

Pasaulio naujienos

(Remiantis AFP, Reuters, AP, Interfax, ITAR-TASS, BNS žinių agentūrų pranešimais)

Sutarta padaryti viską finansų krizei įveikti

Dvidešimties valstybių vadovai sutarė imtis priemonių finansų krizės pasekmėms sušvelninti.

News Bridgepix nuotr.

Washington, DC, spalio 14 d. („Interfax“/BNS) – Dvidešimties šalių (G-20) grupės finansų ministrai ir centrinių bankų vadovai pasibaigus susitikimui Washington pareiškė, kad pasirenę naudoti visas finansines ir ekonomines priemones finansų sistemai atstatyti. Tokį pareiškimą padarė Washington ir G-7 šalys, kurių finansų ministrai buvo susitikę dieną prieš tai.

Susitikimo dalyviai susitarė drauge stengtis įveikti krizę ir stiprinti bendradarbiavimą, kad būtų galima pagerinti pasaulinės finansų sistemos reguliavimą, priežiūrą ir veikimą.

Baigiamajame dvidešimtuko dokumente pažymima būtinybė glaudžiai bendradarbiauti šalims, kad vienos šalies veiksmai nepakenktų ki-

toms šalims ar visai finansų sistemai.

Eilinis dvidešimtuko susitikimas vyks Brazilijoje lapkričio 8–9 d.

G-20 yra grupė, kuriai kartu su Europos Sąjunga priklauso 19 didžiausių pasaulio ekonomikų. Be Bendrijos atstovų, joje posėdžiauja Argentinos, Australijos, Brazilijos, Didžiosios Britanijos, Indijos, Indonezijos, Italijos, JAV, Jungtinių Arabų Emyratų, Kanados, Kinijos, Meksikos, Rusijos, Saudo Arabijos, Prancūzijos, PAR, Pietų Korėjos, Turkijos ir Vokietijos finansų ministrai ir centrinių bankų vadovai.

G-20 gamina 85 proc. pasaulio bendrojo produkto, jose sutelkta 80 proc. pasaulinės prekybos. Šiose šalyse gyvena du trečdaliai pasaulio gyventojų.

Islandija siekia narystės ES

Vilnius, spalio 14 d. (BNS) – Islandijos žuvininkystės išteklų ministras, kuris seniai priešinosi savo šalies narystei Europos Sąjungoje (ES), drauge su Užsienio reikalų ministerijos vadove pareiškė, jog nuo finansų krizės smarkiai nukentėjusi Islandiją gali pasiryžti įstoti į 27 šalių klubą, rašo nepriklausoma Briuselio naujienų svetainė EUobserver.

Tačiau apžvalgininkai baiminasi, kad griežtas Vakarų šalių atsakas Islandijai, kai ši paprašė finansinės pagalbos, neišvengiamai pasitarnavo Rusijos užmačioms Šiaurės Atlante.

„Ne paslaptis – aš priešinausi narystei ES, tačiau dėl dabartinės sumaišties turime žvelgti į visas galimybes“, – euroskeptikas žuvininkystės išteklų ministras Einar Gudfinnsson sakė Islandijos radijui.

E. Gudfinnsson komentarus atkartojo Socialdemokratų partijai atstovaujanti užsienio reikalų ministrė Ingibjorg Solrun Gisladdottir. Islandijos dienraštis „Morganbladid“ citavo ministrės mintis, jog ilgalaikėje ateityje šalis privalo įstoti į ES, o kroną turi pakeisti euras.

Pramonės ministras Oessur Skarphedinnsson sakė, jog Islandija, kuri vos prieš kelias dienas pagal kiekvienam gyventojui tenkantį bendrąjį vidaus produktą buvo viena iš turtingiausių šalių pasaulyje, privalo prašyti Tarptautinio valiutos fondo (TVF) pagalbos.

„Padariau išvadą, kad mums paprašius TVF pagalbos, paramą suteikti taip nuspręstų kiti centriniai bankai, kitos šalys“, – jo žodžius cita-

vo „Morganbladid“. O. Skarphedinnsson pirmasis iš ministrų pasiūlė Islandijai kreiptis pagalbos į TVF. Praėjusią savaitę TVF atstovai atvyko į salą įvertinti ekonominės padėties.

„Islandija yra Europos šalis. Ji yra Europos Laisvosios Prekybos Sąjungos narė, o ES su Islandija palaiko labai artimus ryšius“, – atsakydama į pasiūlymus šaliai stoti į ES sakė plėtros ministerijos atstovė Kristina Nagy.

„ES sutartyje sakoma, kad ES atvira bet kuriai Europos šaliai, gerbiančiai laisvės ir demokratijos principus, gerbia žmogaus teises, esmines laisves bei teisės normas, – pridūrė pareigūnė. – Islandijos žmonės ir vadovai turi nuspręsti, kada jų šalis turi prašyti narystės ES.“

Nors Islandijos vyriausybė užsimeina, kad šalis netrukus gali pasiprašyti priimama į ES, Reikjaviko ir Bendrijos šalių santykiai šiuo metu prasčiausi per kelis pastaruosius dešimtmečius.

Praėjusį antradienį Islandija pranešė, jog tariasi su Rusija dėl 4 mlrd. eurų (13,8 mlrd. litų) paskolos, kuri turėtų sustiprinti šalies finansinę padėtį ir apsaugoti nuo visuotinio bankroto. Nors Reikjaviko bankų būklė apverktina, nei viena ES šalis ar kuri nors kita sąjungininkė neištiesė pagalbos rankos, kai Islandija to prašė. Nors Islandijos vyriausybės vadovas nenurodė, kurios šalys atsisakė padėti, manoma, kad Reikjavikas pirmiausiai kreipėsi į ES, po to – į Šiaurės šalis ir galiausiai – į JAV federalinių išteklų banką.

EUROPA

BERLYNAS

Vokietijos kanclerė Angela Merkel pareiškė, kad finansiniai gelbėjimo planai bus įgyvendinti tik tuo atveju, jeigu bus pagerintas tarptautinis finansų sistemos reguliavimas. „Mes susidūrėme su rinkos pažeidimais“, – sakė ji po to, kai jos vadovaujamas kabinetas patvirtino 480 mlrd. eurų (655 mlrd. dol.) Vokietijos bankų gelbėjimo planą. A. Merkel tikisi, kad šis Berlyno gelbėjimo planas, kuriuo paseks ir kitos valstybės, iki penktadienio taps įstatymu.

RUSIJA

MASKVA

Rusija užbaigė dešimtmečius trukusį teritorinį ginčą su Kinija – per iškilmes, kurios simbolizavo gerėjančius šalių santykius, atidavė kinams dalį salų, esančių ties Usūrio ir Amūro santaka. Iš teritorijos, kuri dabar jau priklauso Kinijai, atsitraukė rusų pasieniečių junginys. Pagal susitarimą, kurį liepą pasirašė abiejų šalių užsienio reikalų ministrai, Rusija sutiko atiduoti Tarabarov salą, kuri kiniškai vadinama Inlongu, ir pusę Usurijsk salos, kuri kiniškai vadinama Heisiadzi.

JAV

WASHINGTON, DC

Prie JAV konsulato pastato Meksikos Monterrey mieste šeštadienį apie vidurnaktį buvo šaudoma, pranešė televizija CNN su nuoroda į Meksikos oficialius asmenis. Remiantis pirminiais pranešimais, užpuolikų buvo 2, vienas pradėjo šaudyti, kitas metė granatą, tačiau ji nesprogo. Po išpuolio konsulato vartai liko išvarpyti kulka. Po šio įvykio sustiprinta JAV konsulato apsauga.

JAV prezidentas George W. Bush pirmadienį perspėjo, kad Maskva neigis tarptautinės bendrijos pasitikėjimą.

mo, jei nesutiks gerbti savo kaimynių savarankiškumo ir teritorinio vientisumo. Drauge su atvykusiu Italijos premjeru Silvio Berlusconi G. W. Bush pakartojo, kad JAV remia Gruzijos teritorinį vientisumą po rugpjūtį įvykusio jos karo su Maskva, ir išreiškė paramą kitoms šalims, nerimaujančioms dėl Rusijos agresijos.

JAV prezidentas George W. Bush pareiškė, kad Jungtinės Valstijos dirba kartu su kitomis vyriausybėmis, jog būtų įveikta pasaulinė finansų krizė ir atgaivintas ekonomikos augimas. Po grupės G-7 finansų ministrų pasitarimo, vykusio praėjusį savaitgalį, G. W. Bush pabrėžė: „Mes visi ir toliau imsime atsakomybės, ryžtingų veiksmų, kad būtų atkurtas kreditavimas ir stabilumas, kad grįžtų stiprus augimas.“

Netoli Texas valstijos Houston miesto sudužo vietos televizijos agentūros sraigtasparnis, pranešė pareigūnai. Nukritus sraigtasparniui, žuvo abu jame buvę žmonės – operatorius ir lakūnas. Sraigtasparnis skrido į kriminalinio įvykio, per kurį buvo šaudoma, vietą. Dėl nežinomų priežasčių sraigtasparnis nukrito miškingoje vietovėje į šiaurę nuo miesto.

LOS ANGELES

Kalifornijoje kilus keliems miško gaisrams, kurie greitai išplito dėl smarkaus vėjo, pirmadienį žuvo vienas žmogus, tūkstančiai iškeldinti, o ugniagesiai mėgino sustabdyti siautėjančias liepsnas. Praėjus beveik metams po niokojančių gaisrų, Kalifornijos gaisrų sezonas vėl sugrįžo. Keletas židinių išiplieskė nuo San Francisko iki Los Angeles. Dėl karšto iš dykumų pučiančio vėjo gūsiai gaisrai virto liepsnos siena.

KANADA

OTAVA

Kanadiečiai antradienį pradėjo balsuoti trečiuose per 4 metus rinkimuose, po kurių tikriausiai vėl valdys konservatoriai ir kurie yra pirmieji Didžiąjame septynete (G-7) nuo pasaulinės finansų krizės pradžios. Naujausios apklausos rodo, kad konservatorių premjeras Stephen Harpe 5 proc. lenkia savo pagrindinį varžovą, liberalų vadovą Stephane Dion.

ATLANTIC
Express Corp.

1-800-775-SEND
www.atlanticexpresscorp.com

Ocean Freight
Krovinių gabenimas laivu | visas pasaulio šalis.

Air Freight
Krovinių gabenimas lėktuvu | visas pasaulio šalis.

Auto Export
Automobilių pirkimas bei siuntimas | visas pasaulio šalis.

Small Packages
Smulkių siuntinių siuntimas bei pristatymas į namus Lietuvoje, Latvijoje, Estijoje, Baltarusijoje bei Ukrainoje.

Trucking
Krovinių pervežimas visoje Amerikoje.

8801 78th Ave Bridgeview, IL 60455 Tel. 1 708-599-9680
Fax. 1 708-599-9682 Tel. 1 800-775-7363

VOKIETIJA

Nuotraukoje: Dr. Birutė ir dr. Jonas Norkaičiai Bad–Mergentheimo parke.
M. D. Šmitienės nuotr.

Dr. Jonui Norkaičiui – 80

ANDRIUS ŠMITAS

Dr. Jonas Norkaitis, žymus Vokietijos lietuvių veikėjas, š. m. rugsėjo 26 d. atšventė savo 80-ąjį gimtadienį. Jonas gimė ir augo Kaune. Baigęs pradžios mokyklą ir tris gimnazijos klases, 1940 m. birželio mėn. 21 d. kartu su tėvais pasitraukė į Vokietiją, lankė vokiečių gimnazijas Berlyne ir Stolpe. 1942 m. sugrįžo į Lietuvą, tęsė mokslus lietuvių gimnazijoje. 1944 m. vėl su tėvais pasitraukė į Vokietiją, kur 1945 m., palyginti dar labai jaunas būdamas, Plaueno vokiečių gimnazijoje išgijo brandos atestatą. Sugebėjimas pamainomis mokantis dviejų kraštų mokyklose labai greitai išeiti visą gimnazijos kursą liudija apie jo ypatingus gabumus, kuriuos jis parodė ir studijuodamas universitetuose. Iš pradžių studijavo filosofiją, vėliau – ekonomiką ir politinius mokslus. Visas studijas baigė moksliniais laipsniais. Studijavo Tuebingene ir Freiburge (Breisgau). Tuebingene apgynė filosofijos daktaro laipsnį, o vėliau ekonomikos mokslų diplomą, o Strasburge, kur jis studijavo kaip „Free Europe“ (Laisvosios Europos) stipendiatas, jis gavo politinių mokslų diplomą (Diplome de l’Institut d’Études Politiques, section économique).

Dr. Jonas Norkaitis laisvai kalba 4 kalbomis: lietuvių, vokiečių, anglų ir prancūzų. Jis yra didelis lietuvių, vokiečių ir pasaulinės literatūros bei meno ir muzikos žinovas. Daug skaito, lanko teatrus ir koncertus. Dėl gero koncerto, geros parodos, spektaklio arba gero lietuviško renginio nesibaido ir ilgos kelionės.

Baigęs studijas stažavosi Vokietijos geležies ir plieno centralėje, tada dirbo vienoje plieno bendrovės centro būstinėje, o nuo 1965 metų dirbo Roberto Boscho pramonės bendrovės centre, rūpinosi atskirų skyrių administracija ir kontrole. 1998 m. išėjo į pensiją.

* * *

Dr. Jonas Norkaitis vedė vaikų gydytoją dr. Birutę Paltarokaite. Tol, kol ji dirbo, jie abu gyveno Stuttgarte, o ir jai išėjus į pensiją, 2007 m. persikėlė į Bad Mergentheimą, kur nuo 1945 m. iki mirties gyveno Jono tėvai ir buvo pasistatę gražų namą.

Su Jonu yra įdomu pakalbėti. Jis ne tik apsiskaitęs ir išsimokslinęs, bet ir daug išgyvenęs, susitikęs ir bendravęs su Lietuvos istorijai svarbiomis ir žymiomis asmenybėmis. Jo

tėvas Jonas Norkaitis buvo Lietuvos Respublikos Užsienio reikalų ministerijos Ekonomikos departamento direktorius. Eidamas šias pareigas jis bendraudavo su svarbiais žmonėmis, kartais ir sūnui Jonui tekdavo su jais susitikti. Taip, pavyzdžiui, jis prisimena, kaip karo metu Vokietijoje su tėvu vaikščiodamas Berlyne sutiko prezidentą Smetoną, kuris ir jam padavė ranką ir pašnekino. Po karo tėvas aktyviai dalyvavo VLIKo veikloje, ir studentui Jonui teko susitikti ir susipažinti su tuo metu svarbiausiais VLIKo Lietuvos diplomatinės tarnybos veikėjais. Tad, jis gali papasakoti daug įdomių dalykų.

Jis ir pats įsijungė į aktyvią veiklą. 1943 m. jaunimo rezistencinio leidinio leidėjai „Jaunime, budėk“ kviečia jį platinti leidinį gimnazijoje. Nuo 1945 m. jis įsijungia į ateitininkų veiklą Studentų sąjungoje, padeda organizuoti moksleivių ateitininkų žiemos ir vasaros kursus. Aktyvus ir politinėje veikloje: kaip vienas iš ateitininkų atstovų dalyvauja „Pax Romana“ kongrese Amsterdame 1950 m., o 1969 m. atstovauja lietuviams Tarptautinėje krikščionių demokratų partijos Jaunimo Sąjungos suvažiavime Urugvajuje, po to įvairiose Europos krikščionių demokratų konferencijose.

Dr. Jonas Norkaitis įsijungė į Europos lietuvių fronto bičiulių iniciatyvą ruošiamas Europos lietuviškųjų studijų savaites. Skaitė jose daug paskaitų ir ilgus metus buvo vienas iš šių savaitinių moderatorių. Jis taip pat buvo vienas iš Lietuvių Kultūros instituto steigėjų 1981 m., ilgus dešimtmečius veikė Baltų-vokiečių draugijoje ir vadovavo lietuviškam skyriui. Daugiausiai širdies jis paskyrė Vasario 16-osios gimnazijai, kurios likimas jam ypatingai rūpėjo. Nuo 1969 m. atstovauja Bendram Amerikos lietuvių šalpos fondui gimnazijos kuratorijoje. Daug metų buvo Kuratorijos kontrolės komisijos ir Pedagoginės komisijos narys, o nuo 1988 iki 1992 m. buvo Kuratorijos valdybos pirmininkas.

Lietuvai vėl tapus nepriklausoma, dr. Jono Norkaičio veikla pasikeitė. Sąjūdžio ir pirmaisiais nepriklausomybės metais jis padėdavo ten, kur buvo jo prašoma. Ypatingai daug dirbo vertėju, ypač prof. V. Landsbergiui. Dabar jis rūpinasi, kad jauni lietuviai gydytojai gautų progos stažuotis Vokietijoje. Anksčiau skaitydavo komentarus „Laisvės radijuje“, o

Geradarystė kliūčių ir atstumų nepaiso

Utenos Šv. Klaros palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė įkurta 1996 m. rugsėjo 15 d., pavadinta Šv. Klaros, vienuolės pranciškonės, globojusios ligonius, garbei. Ligoninės steigėjas – Panevėžio vyskupijos Utenos dekanatas.

Kuriant ligoninę labai daug pagelbėjo vienuolės pranciškonės iš Pittsburgho vienuolyno JAV, ypač Dolorita M. Butkus, kuri dabar vykdo patarėjos ir pastoralinę veiklą.

Ligoninė finansuojama iš privalomojo sveikatos draudimo fondo. Nemokamas gydymas ir slauga teikiama kiekvienam pacientui 120 dienų per metus. Ligoninėje yra 55 lovos palaikomojo gydymo ir slaugos, 3 lovos paliatyvios pagalbos.

Čia gydomi ir slaugomi sunkiomis lėtinėmis, onkologinėmis, sąnarių, širdies ir kraujagyslių ligomis sergantys, po insultų, negalintys apsitarnauti, judėti ir neįgalūs žmonės. Apie mūsų ligoninę galite daugiau sužinoti internetiniame puslapyje adresu: www.subsventaklara.w3.lt

Siekiant įdiegti naujas technologijas bei sutvarkyti pastatus, ruošiami įvairūs projektai, taip pat ieškoma rėmėjų.

Ruošiamas projektas „Centrali-

Šv. Klaros palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė.

zuotos medikų iškviatimo į palatą sistemos įrengimas Šv. Klaros palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninėje”. Gulintys lovoje pacientai iki šiol esant skubiam atvejui medikus pakviečia rankiniais varpeliais, šaukdami, arba tas, kuris palatoje stipriausias, keliai iš lovos ir šaukia medikus, išėjęs pro duris. Vykdydami sveikatos įstaigos modernizavimą, geriname teikiamų paslaugų saugą ir kokybę. Šio projekto tikslas – įsigyti slaugių iškviatimo įrangą. Ligonis gali iškviesti slaugytoją, paprasčiausiai paspausdamas mygtuką. Slaugytoja girdi iškviatimo signalą ir mato skambinančio paciento numerį centriniame pulte. Ši sistema padeda slaugytojoms teikti kvalifikuotą ir skubią pagalbą ligoniams.

Todėl visus prašome padėti mums įgyvendinti šį projektą, prašome visų gerų žmonių paramos įgyvendinti mūsų siekius. Būtume labai dėkingi visiems, mums padėjusiems.

Šv. Klaros palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninės atsiskaitomoji sąskaita:

Nr. LT 067044060002523542
AB SEB Vilniaus bankas
Gedimino pr. 12
LT-01103 Vilnius, Lithuania

Arba čekius siųsti Šv. Klaros ligoninei: Sister Janet Gardner, osf General Minister Sisters of St. Francis Of the Providence of God, 3603 McRoberts Rd., Pittsburg, PA 15234-2364, USA

Su pagarba ligonių ir darbuotojų vardu –

Žaneta Valiulienė
Šv. Klaros ligoninės direktorė

Sister M. Dolorita Butkus, osf,
Consultant

AIŠKU, JOG BEVEIK NIEKO NEAIŠKU

Atkelta iš 3 psl.

Antrasis rinkimų turas vienmandatėse apygardose gali labai daug ką pataisyti. Pavyzdžiui, TS-LKD turi realių progų laimėti daugiau nei 20 vienmandačių apygardų. Neblogas pradinės vietas vienmandatėse apygardose turi ir LSDP. Savo pozicijas gali pagerinti abi liberalios partijos. Kiek prastesnės darbiečių, „Tvarkos ir teisingumo“ pozicijos. Tiesa, visiškai neaišku, kiek žmonės norės dar kartą balsuoti ir prieš ką vienyšis.

Deja, labai nuliūdino mūsų nacionalinis transliuotojas. Turiu galvoje – televiziją. Tai, kas vyko LRT studijoje nuo 21 iki 22 valandos, tegaliu pavadinti maitvanagių puoliu. Suprantu, kad daliai žurnalistų ir apžvalgininkų, ypač glaudžiai susijusių su „Lietuvos rytu“, TS-LKD pirmavimas rinkimuose erzina. Tačiau tikrai neprofesionalu taip aiškiai

tai reikšti. Beje, kai A. Valinskas sako, kad reikia palaukti antrojo turo, R. Miliūtei yra proto išraiška. Kai tą patį sakinį sako Andrius Kubilius – tai kritikuoju kaip prisitaikėliškumas, bailumas ir vidinės partijos irimo požymis.

Na, o, kiek suprantu, girta LRT vadovo naktiniai nuotyčiai LSDP būstinėje verti atskiromis komentarais. Suprantu, kad atėjo pas savus ir atsipalaidavo per daug. Tik klausimas – ar šiam žmogui tikrai dera vadovauti nacionaliniam transliuotojui? O gal Lietuvoje jau nebėra jokių etinių reikalavimų? Tegu sau geria, tegu sau užsidaro elektros skydinėje (koks puikus Leo LT, kurį jis rėmė, simbolis), tegu tenka kvieisti policiją. Tokie jau esame. Tik ar tokie norime būti?

Bernardinai.lt

dabar atidžiai seka Lietuvos gyvenimą ir kartas nuo karto parašo straipsnius, komentarus arba skaitytojo laiškus įvairiomis temomis. Ypatingai didelį rūpestį jam kelia neteisinga mokesčių sistema Lietuvoje ir liūdnas faktas, kad turtingieji tampa vis turtingesniais, o vargšai – vis vargingesniais. Jo nuomone, valstybė turi daugiau rūpintis socialiniu teisingu-

mu. Dažnai jis cituoja savo tėvą, kuris jam sakydavo: padėk vargšui, turtoolis pats gali susitvarkyti.

Reikia palinkėti dr. Jonui Norkaičiui, kad Dievas duotų jam dar ilgų metų, geros sveikatos ir stiprybės, kad galėtų pasidžiaugti pasiektais laimėjimais ir tęsti savo gerus darbus!

BALTOJI KNYGA

(Nūdienės Lietuvos šviesuolių mintys apie Lietuvą ar jos ateitį)

Nr. 46

Romas SAKADOLSKIS
Pats vienas atsakau už savo mintis ir darbus.
Stengiuosi gyventi taip, kad pasaulį palikčiau geresnį negu radau.

Gediminas STORPIRŠTIS
Būti – daryti – turėti. Ir būtent tokia tvarka, nes dažnai sutinku ieškančiųjų atvirkščios tvarkos.

Jonas VAŠKŪNAS
Nežinau, ar tai moralinis principas, bet labiausiai vertinu dėmesį, įsijautimą, gebėjimą tai, ką darai, daryti iki galo, atiduodant visas jėgas. Manychiau, kad tai dvasingumo esmė. Ne visada tai pavyksta. Bet man tai siekiamybė, idealas.

Vytautas Landsbergis
Reikia stengtis nepalaikyti kiau-liškumo. Palaikyti žmogiškumą. Kartkartėmis priminti apie garbę.

Jurga IVANAUSKAITĖ
Jokių naujų savo asmeniškų morali-nių principų nesugalvojau. Kaip ir visi žmonės (o ne pusžmogiai, nuožmogiai ar antžmogiai) stengiuosi va-dovautis Dekalogu. Manau, kad labai svarbu šių principų laikytis ne tik išoriniame, fiziniame lygmenyje, bet ir minčių, jausmų sferoje, nes juk ga-lima žudyti, vogti ir paleistuvauti vien užslėptomis negatyviomis emo-cijomis. Bet kokiomis aplinkybėmis stengiuosi išlaikyti optimizmą, nes tikiu, kad tai sustiprina šviesiąją, pozityviąją planetos, kurioje gyve-name, aurą.

Stasys NOREIKIS
Mokausi gyventi evoliucijos prin-

cipu – mokytis iš klaidų. Kai paži-nimą žmogus pradeda nuo aksiomų, paties nepatikrintų, nėra garantijos, kad jis ras tiesą, nes aksiomos – ar moksle ar gyvenime – tai tarsi nepa-judinamos (neabejojamos) tiesos, kuriomis akiai pasitikima ir jomis grindžiami tolimesni stebėjimai ir atradimai. Tai, ko mus moki-na gyvenimas, tėvai ir mokykla, nebūti-nai yra racionalu ar optimalu ar teisinga. Paprasčiausiai taip susik-lostė, kad dabar tokiais stereotipais yra vadovaujamas – gal būt buvo laikas, kai mūsų seneliai ar prosene-liai tam, kad išliktų, privalėjo taip elgtis ir gyventi. O dabar, gal būt, ga-lima kažką keisti. Suprasti ir keisti. Nežinau, kas yra tiesa, nežinau, kur ji yra. Apskritai – nesuprantu, kas yra gyvenimas. Tai man padeda gauti daugiau informacijos. Kai pradėsiu žinoti, greičiausiai, tapsiu knyga, kurią atsivertus tame pačiame pus-lapyje galima bus rasti tuos pačius žodžius. Bet kažkur pasąmonės gel-mėje, omenyje, jaučiu, kad gyvenimas ir yra nežinojimas. Nežinojimas – tai žinojimo troškimas. Raštai patogūs tuo, kad jie žino ir pačiam nereikia kvaršinti sau galvos, gali ramiai tei-singai gyventi. Tik ar tikrai teisingai?

Mano kukliu įsitikinimu, tie, kurie įtikina aplinkinius kokia nors nejudama tiesa ar pririša prie neju-damos tiesos šaltinio yra nusikaltė-liai, iš žmogaus padarantys žinančią, kietą substanciją – be perspektyvos. Kasdien praplėsti akiratį galima tiesiogiai stebint gyvenimą, santy-kius, gamtą – taip atsitinka nežinoji-mo suvokimas. Ir net nebūtina to suderinti su raštais ar išminčiais.

Pabaiga.

Šiluvos atlydai. Lietuva.

Dalios Cidzikaitės nuotr.

Dantų gydytojai

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą.
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai.
4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL 55 E. Washington, Suite 2401, Chicago, IL
Tel. 708-422-8260.

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S.79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Valandos pagal susitarimą

Širdies ir kraujagyslių ligos

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS – ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.
Chicago, IL 60652
Kab. tel. 773-471-3300

Dr. PETRAS V. KISIELIUS
Inkstų, pūslių, prostatos gydymas bei chirurgija
Center for Health
1200 S. York, Elmhurst, IL 60126
630-941-2609

Akių ligos

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.
VIDAUS LIGŲ GYDYTOJAS
Kalbame lietuviškai
6918 W. Archer Ave. St. 5 ir 6 Chicago, IL 60638
Tel. 773-229-9965
Valandos pagal susitarimą

Vidaus ligos

Chirurgai

Ar dar vienas burbulas sprogs?

Atkelta iš 3 psl. mokslininko Gintaro Beresnevičiaus mirtis, VSD pulkininko Vytauto Pociūno nužudymas, VSD veikla ir jos ryšiai su rusiška „Dujotekana“, V. Uspaskicho vokeliai ir sukurta jo partijos pinigine atskaitomybė, A. Zuoko paslaptingi susitarimai su „Rubiconu“ ir pusantro šimto tūkstančių litų siūlymas V. Drėmai už balsą. Visi šie sukčiavi-mais atsiduodantys veiksmai buvo tiriami. Buvo sudarytos ir komisijos. VSD veiklai tirti – didžiulė Seimo, V. Pociūno atveju – net kelios, kitus tyrė prokuratūra. Jos visos rinko medžia-gą, skaitė įvairius kaltės įrodymui susikurptus dokumentus, daug posė-džiavo, klausinėjo liudininkus. V. Uspaskichą surakintomis rankomis buvo net uždarę, vėliau ilgai laikė „suimtą“ namuose, bet iš viso šio nusikaltimų ieškojimo kol kas nieko neišėjo. Visi tyrimai ir kaltininkų ieškojimai išsproginėjo lyg tuščiai į orą paleisti muilo burbulai. V. Uspas-

kichas laisvas kandidatuoja į Seimą, o, tapęs jo nariu, įgis neliečiamumo teisę – ir mums visiems špyga. Ar taip nutiks ir su šiuo aukščiausių Lie-tuvos valdžių žiniasklaidos užčiuoptu „verslu“ palankiais teismų sprendi-mais perkant joms reikalingus bal-sus? Tikroviškas šis „verslas“ ar tik, kaip Aloyzas Sakalas sako, iškeptas prisvilęs blynas penktosios kolonos padaže, beje, D. Kuolį terliojant kaip tos penktosios kolonos įrankį, pa-kirsti Lietuvos prezidento ir jo ap-linkos autoritetui? Ir taip gali atsitik-ti, jeigu ir šį kartą nebus atliktas iš-samus, nešališkas, profesionalus tyri-mas ir rastos tikroviškos išvados. Be tokios pabaigos, beje, gal nė mes pa-tys to nesuvokiame, Lietuva pasiro-dys pasauliui, deja, jau nebe pirmą kartą, kaip valstybė – ne tik nesuge-banti tokių klausimų spręsti, bet net nežinanti, kaip tokiomis aplinky-bėmis jai reikia elgtis.

Balsas.lt

MARGUTIS II

MARGUTIS II
LIETUVIŲ RADIO LAIDOS

Per WCEV radijo stotį 1450 AM banga kiekvieną vakarą nuo 8 val. v. iki 8:45 val. v. išskyrus savaitgalius klausykite seniausios Amerikoje lietuviškos radijo laidos

Tel. 773-476-2242

AMERIKOS LIETUVIŲ RADIO LAIDAS GALITE GIRDĖTI INTERNETU www.wcev1450.com

STASYS CONSTRUCTION

Staliaus darbai, rūšių, vonių ir virtuvių įrengimas; priestatai; keramikos plytelės; „sidings“, „soffits“, „decks“, „gutters“, plokšti ir „shingle“ stogai; cementas, dažymas. Turiu darbo draudimą.

PARDUODA

Plainfield rajone nuomojamas arba parduodamas „duplex“ (\$1,200 arba \$164,900). Du mieg. 11/2 vonios, 1 automobilio garažas. Rami vieta, geras susisiekimas, I-55, I-80, arti par-duotuvės. **Tel. 815-919-7188.**

PASLAUGOS

Senelių namai Los Angeles, CA, laukia gyventojų. Garantuojame draugišką aplinką, skanų maistą, gerą priežiūrą, nuostabų klimatą. Leidimas: 197605898. Tel: **(323) 353-2140**, fax: **(323) 931-4576**, Jūratė Ezerskienė.

IŠNUOMOJA

Išnuomojamas 4 kamb. butas su baldais. Kedzie ir 66 pl. Naujasniame name.
Tel. 708-656-6599

Algimantas Kezys Lietuvoje.

Aušros Gibežienės nuotr.

Algimantui Keziui – 80

ZINAS KAZĖNAS

Savo garbingo jubiliejaus paminėjimą fotografas Algimantas Kezys pradėjo parodomis Lietuvoje. Rugsėjo pabaigoje ta proga autorius surengė dvi parodas. Pirmoji paroda, skirta ankstesniems darbams, tai rašytojų portretai, atidaryta Kaune Maironio literatūros muziejuje. Parodos kuratorė Virginija Paplauskienė, pristatydama autorių ir jo parodą susirinkusiems, paminėjo, kaip svarbu turėti A. Kezio padovanotą muziejui užjūryje gyvenusių ar gyvenančių rašytojų portretų kolekciją. Labai gražu, kad į parodos atidarymą atėjo visi žinomiausi Kauno fotomenininkai. Fotografijos meno sąjungos Kauno skyriaus pirmininkas Aleksandras Macijauskas padėkojo savo ir kolegų vardu už ilgametį bendradarbiavimą su čikagiečiu A. Keziu.

Bendraujant su kolegomis parodos autorius pažadėjo „kratyti“ savo fotografinį archyvą naujiems užmynams.

Antroji paroda – Vilniuje, Radvilų rūmuose. Parodą atidarė Lietuvos dailės muziejaus direktorius R. Budrys. Jis padėkojo autoriui už ilgametę draugystę su muziejumi ir pasidžiaugė surinkęs visą A. Kezio iš-

leistų knygų ir fotografijos albumų kolekciją, o iš saugomų muziejuje fotografijos skyriuje autoriaus darbų apie 100 eksponuojama jubiliejinėje parodoje.

Malonu, kad parodos atidaryme dalyvavo Vilkaviškio ir Kybartų valdžios atstovai. Jie nepagailėjo daug šiltų žodžių ir palinkėjimų savo žemiečiui.

Numatoma eksponuojamą parodą vėliau perkelti į Klaipėdą, Panevėžį ir kitus miestus, o 2009 metų vasarą eksponuoti Vilkaviškyje ir Marijampolėje.

Algimantas Kezys labai apgailestavo, kad nespėjo visiems susirinkusiems skirti pakankamai dėmesio. Dekodamas parodos rengėjams autorius paminėjo, kad ši paroda – tai didžiausia jo kūrybos paroda.

Vienintelis dalykas dėl ko išvykdamas Algimantas Kezys krintosi, tai kad į šią trumpą kelionę nepasiėmė fotoaparato, ... „, tokių gerų kadrų būčiau padaręs viešėdamas kaime ir Belmonte Vilniuje”.

Taigi, gražiai paminėtas fotografo, kultūros veikėjo A. Kezio jubiliejus Lietuvoje. Palinkėjime jam sveikatos ir naujų sumanymų kūryboje.

Cicero kalbėta apie JAV LB XVIII tarybos sesiją Bostone

EDVARDAS ŠULAITIS

Pirmasis spalio mėnesio sekmdienis Cicero lietuviams buvo išskirtinis. Po lietuviškų šv. Mišių Šv. Antano parapijos bažnyčioje, kurias atnašavo svečias – kunigas Antanas Gražulis, SJ, buvusiose pradžios mokyklos patalpose JAV LB Cicero apylinkės valdyba surengė pietus. Jų metu bendruomenės nariai buvo vaišinami kugeliu, kavute ir pyragu. Po to pasidalinta mintimis apie rugsėjo 26–28 dienomis Bostone vykusią JAV LB XVIII tarybos trečiąją sesiją.

Savo įspūdžiais apie sesijos darbą pasakojo Tarybos narės Marija Remienė ir Milda Šatienė (jos yra dažnos Cicero lietuvių sekmdieninių susitikimų lankytojos).

Visuomenės veikėja Marija Remienė susirinkusiems Cicero pranešė apie JAV LB XVIII tarybos trečiąją sesiją, vykusią Bostono mieste.

M. Remienė pažymėjo, kad sesijos pradžioje buvo prisimintas neseniai amžinybėn iškeliavęs Cicero lietuvių patriarchas dr. Petras Kisieliū. Ji užsiminė ir apie sesijoje nuskambėjusią mintį, kad reikia sumažinti Tarybos narių skaičių iki 30 (dabar yra 60, nors sesijoje dalyvavo tik 43). M. Remienė pranešė, kad sesijoje vyko simpoziumas dvigubos pilietybės klausimu, kuriame pranešimus padarė Vytautas Maciūnas, Liūda Ruginienė, Vaiva Vėbraitė, o jų išsaky-

tos mintys sukėlė daug diskusijų.

Tarybos narė paminėjo ir sesijoje dalyvavusią viešnią iš Airijos Jurgą Vidugirienę, taip pat Lietuvos Respublikos generalinį konsulą New York ambasadorių Joną Paslauską, kuris pasveikino susirinkusiuosius.

Pasak M. Remienės, sesijoje kalbėta ir apie Los Angeles mieste vykusią XIII Lietuvių tautinių šokių šventę, atnešusią pelno, kurį dalijantis kilo ginčų. Ji taip pat pažymėjo, kad LB kasoje gerokai sumažėjo pinigų.

Asmeniškai jai, o ir kitiems iš tolimesnių vietų į sesiją atvykusiems dalyviams ši kelionė buvo nuostolinga (jos išlaidos siekė apie 700 dol.).

M. Remienė ir vėliau kalbėjusi M. Šatienė buvo patenkintos bostoniečių svetingumu ir programa, nors paties Bostono miesto ir nebuvo laiko apžiūrėti.

Kvietė atvykti į Teatro festivalį

M. Šatienė, pasidalijusi mintimis apie sesiją Bostone, pakvietė atvykti į XII Amerikos lietuvių teatro festivalį, vykusį spalio 10–12 dienomis Jau-nimo centre, Čikagoje. Ji priminė, kad festivalyje pasirodys 6 scenos kolektyvai, o bilietų kainos – tik 15 dol.

Popietėje kalbėjo ir JAV LB Cicero apylinkės pirmininkas Mindaugas Baukus, pasak kuris pranešė, kad šio renginio pelnas bus skirtas lituanistinio švietimo reikalam.

Taip pat buvo pranešta, kad netrukus Cermak Road bus iškilmingai atidarytas naujasis Cicero miesto valdybos pastatų kompleksas (Atidarymo iškilmės vyko spalio 14 d. 9:45 val. r., dalyvaujant miesto prezidentui Larry Dominick bei kitiems aukštiesiems pareigūnams). Visi statiniai kainavo milijonines sumas ir yra patys didžiausi per visą Cicero gyvavimo 150 metų istoriją. Pažymėtina, jog pirmieji lietuviai šioje vietovėje įsikūrė daugiau nei prieš šimtmetį. Lietuvių įsteigta Šv. Antano parapija po poros metų švęs savo gyvavimo 100 metų sukaktį. Nors dabar lietuvių skaičius šioje vietovėje gerokai sumažėjęs, tačiau lietuvių veikla čia dar vis plėtojama.

Aktyvios kugelio pietų, vykusių spalio 5 d. Cicero, talkininkės (iš kairės): Gintarė Januškevičienė, Olimpija Baukienė ir Vida Kuprytė.

Edvardo Šulaičio nuotraukos

Alina Skrupskelis, gyvenanti **Chicago, IL**, užsiprenumeravo „Draugą” dar metams ir paaukojo 50 dol. auką. Tariame nuoširdų aciū.

Leo Nekus, gyvenantis **Beverly Shores, IN**, pratęsė laikraščio prenumeratą ir kartu paaukojo „Draugui” 60 dol. auką.

Kviečiame į Algimanto Kezio retrospektyvinės fotografijų parodos atidarymą, kuris įvyks šį penktadienį, spalio 17 d., 7:30 val. v. Čiurlionio galerijoje, Jaunimo centre, 5620 S. Claremont Ave., Chicago, IL 60629.

Kalbės menotyrininkas prof. Stasys Goštautas, meninę programą atliks „Sodžius” (vadovas R. Pumputis). Bus eksponuojami vėliausi A. Kezio leidiniai: „Lithuania/Kezys”, tritomis „Chicago/Kezys”, dienoraštinė septynių tomų serija „Scrapbook”. Programą ves Čiurlionio galerijos direktorė Laima Apanavičienė. Lauksime Jūsų.

Lietuvos Vyčiai mums rašo: „Praėjusio Lietuvos Vyčių 95-ojo metinio visuotinio narių suvažiavimo metu (2008 m. rugpjūčio 1–3 d.) buvo balsuota ir priimta rezolucija, už Lietuvos Vyčių organizacijos veiklos garsinimą ir nuolatinį straipsnių ir fotografijų spausdinimą, užsienio lietuvių dienraštį ‘Draugą’ paremti 200 dol. auka. Linkim ir toliau gražaus bendradarbiavimo”. Nuoširdžiai aciū Vyčiams už dosnią auką. Tikimės ir toliau garsinti šią organizaciją mūsų puslapiuose.

Grażina Liautaud, gyvenanti **Chicago, IL**, pratęsė metinę „Draugo” prenumeratą ir paaukojo 150 dol. auką laikraščio išlaidoms sumažinti. Nuoširdžiai dėkojame už dosnią auką.

Pasaulinis atšilimas spartina mirtinų ligų plitimą

Specialistai perspėja, kad dėl klimato kaitos spartėja 12 pavojingiausių ligų plitimas. Manoma, kad pirmuosius artėjančios epidemijos požymius aptikti padės laukinių gyvūnų stebėjimo sistema.

12 žmonėms ir gyvūnams mirtinai pavojingų ligų, mokslininkų pramintų „mirtinuoju tuzinu“, vis labiau plečia savo geografinę aprėptį, rašo britų dienraštis „Times“.

Laukinės gamtos apsaugos draugijos (Wildlife Conservation Society, WCS) žinovai – veterinarai ir kitų sričių specialistai – tvirtina, kad Ebolos karštinė, cholera, maras, miegligė ir kitos itin pavojingos ligos dėl besikeičiančio klimato vis labiau plinta po pasaulį. Pasak mokslininkų, stebint laukinių gyvūnų sveikatos būklę galima nustatyti pirminius artėjančios epidemijos požymius ir išgelbėti milijonų žmonių gyvybę.

Specialistai ragina visame pasaulyje steigti laukinės gamtos stebėjimo sistemas, kad būtų galima laiku pastebėti pirmuosius šių ligų simptomus, kol jos dar neapniko žmonių. Kai kuriuose pasaulio regionuose tokie stebėjimo tinklai jau sukurti ir sėkmingai gelbsti žmonių gyvybes, teigia dienraštis.

WCS veterinarijos skyriaus vadovas daktaras William Karesh, sakdamas kalbą Barselonoje vykstančioje Tarptautinės gamtosaugos sąjungos (IUCN) konferencijoje, pabrėžė, kad potenciali klimato pokyčių įtaka ligų plitimui kelia vis didesnę susirūpinimą. Pristatydamas savo pranešimą, pavadintą „Mirtinasis tuzinas“, mokslininkas pažymėjo, jog ligų plitimą skatina temperatūros ir kritulių režimo pokyčiai, nors tokio reiškinio priežastys ne visada yra aiškios.

Ligų plitimo gyvūnų populiacijose stebėjimas padės laiku imtis reikiamų priemonių ir žmonėms, ir ekonomikai apsaugoti, rašo „Times“.

„Šiandien mes kviečiame imtis visuotinių pastangų užkirsti kelią ligoms viso pasaulio mastu. Mūsų ilgalaikis tikslas – sukurti planetoje globalinį laukinių gyvūnų sveikatos stebėjimo tinklą“, – sakė daktaras Karesh.

Šio sumanymo sėkmė jau patvirtinta bandymais: Konge veikia medžiotojų ir kitų vietinių gyventojų, stebinčių gyvūnų būklę, tinklas. Jie praneša apie miškuose pastebėtus gorilų ir šimpanzių, užsikrėtusių Ebolos karštinės virusu, lavonus. Jų pastangomis Kongo šiaurėje jau trejus metus pavyksta apsaugoti žmones

Mylimai mamai

A † A EUGENIJAI BAČINSKIENEI

mirus, LAIMAI ir JONUI ŠALČIAMS bei artimiesiems mūsų nuoširdi užuojauta.

Stasys ir Milda Tamulioniai

nuo šios mirtinos infekcijos protrūkio, rašo „Times“. Kol medžiotojai nebuvo ištraukti į šį projektą, jie parnešdavo pastipusius gyvūnus į savo kaimus, taip spartindami Ebolos viruso plitimą tarp žmonių.

Panašios programos įgyvendinamos ir Pietų Amerikoje, čia jau pradedama rinkti duomenis apie klimato pokyčių poveikį tokioms pavojingoms ligoms, kaip, pavyzdžiui, geltonoji karštinė. Dabar tuose regionuose, kur nustatomi infekcijos židiniai tarp primatų, pradedama vietinių gyventojų vakcinacija.

Mokslininkai gyvūnus laiko vertingais klimato pokyčių ženklais, nes jiems retai kada pavyksta taip greitai prisitaikyti prie permainų, kad šios liktų nepastebėtos. Gyvūnus puolančias naujas ligų atmainas ar neįprastus infekcijų plitimo dėsniumus dažnai lemia besikeičiantis klimatas, rašo „Times“.

Kaip jo pokyčiai gali paveikti ligų plitimą? Klimato atšilimas prailgina ligų sukėlėjų ir jų pernešėjų egzistavimą. Vandens trūkumas ir kitos problemos, kylančios dėl galvijų ir kitų naminių gyvulių priežiūros, gali paskatinti dažnesnius jų kontaktus su laukiniais gyvūnais. Kritulių kiekio ir laiko režimo kitimas prisideda prie geresnio ligų sukėlėjų išgyvenimo ir plitimo.

Į „mirtinąjį tuziną“ įeina tokios ligos, kaip cholera (šilumoje jos sukėlėjas ilgiau išlieka gyvybingas), Laimo liga ir babeziozė, kurias platina erkės, bei paukščių gripas, kurio plitimą gali skatinti dėl klimato pokyčių kylantys paukščių migracijos sutrikimai.

Maliarija – dar viena liga, kurios arealas dėl besikeičiančio klimato turėtų padidėti – iš šio sąrašo buvo išbraukta, nes žmonėms pavojingi jos sukėlėjai gyvūnams pavojaus nekelia, rašo „Times“. Kita WCS atstovė Kristina Smith konferencijoje pareiškė, kad dabar mokslininkai pradeda tirti klimato poveikio ligoms tendencijas. „Jau nuaidėjo pavojaus signalas. Laukinė gamta gali tapti mūsų „ankstyvojo perspėjimo sistema“, – sakė ji.

Dėl klimato permainų artėjančios infekcijos

Paukščių gripas. Padažnė-

jusios audros trikdė paukščių migraciją ir veja užsikrėtusius paukščius į paprastai jų nelankomus regionus, kur jie dažniau kontaktuoja su naminiais paukščiais.

Babeziozė. Šią ligą, kuri kelia vis didesnę pavojų žmonėms, platina erkės. Kai kurių specialistų manymu, erkių populiacijos „demografinė buma“ paskatino klimato pokyčiai Rytų Afrikoje.

Cholera. Šiltame vandenyje jos sukėlėjai jaučiasi tiesiog puikiai. Pasaulinis atšilimas sukels choleros epidemijas.

Ebolos karštinė. Nustatytas jos ryšys su kritulių režimo pokyčiais. Ši liga mirtinai pavojinga goriloms, šimpanzėms ir žmonėms.

Odos ir žarnyno parazitai. Klimato šiltėjimas ir gausėjantys krituliai padės šiems parazitams išgyventi. Jie kelia vis didesnę pavojų žmonėms ir gyvūnams.

Laimo liga. Dėl pokyčių baltauodegių elnių ir kai kurių rūšių pelių populiacijose ši liga, kurią platina erkės, išplito JAV šiaurėje ir jau pasiekė Kanadą.

Maras. Mirtinai pavojingas ir žmonėms, ir gyvuliams. Platina graužikai ir blusos, kurių arealai klimatui šiltėjant keičiasi.

„Raudonieji potvyniai“. Taip vadinamas kai kurių rūšių jūržolių žydėjimas. Šis reiškinys mirtinai pavojingas žmonėms, nes žydinčios jūržolės išskiria vadinamuosius „raudonojo potvynio“ toksinus (brevetoksins), taniną ir saksitoksinus.

Rifto slėnio karštinė. Virusinė infekcija, daranti didelę žalą žmonių sveikatai, apsirūpinimui maisto produktais ir visai ekonomikai, ypač Afrikos ir Artimųjų Rytų regionuose.

Miegligė. Šios ligos platintojos – musės cécė – arealas šiuo metu keičiasi.

Tuberkuliozė. Žmonės gali užsikrėsti tuberkulioze gerdami sergančios karvės pieną. Dėl atšilimo senka upės, ir dėl to naminius gyvulius teks girdyti tose vietose, į kurias atsigerti ateina užsikrėtę laukiniai gyvūnai.

Geltonoji karštinė. Ją perneša moskitai. Manoma, kad kritulių kiekio ir temperatūros režimo permamos prisidės prie moskitų plitimo į naujus arealus.

Balsas.lt

Margumynai

Brachiozaurų dydžio paslaptis – nekramtytas maistas

Brachiozaurai – vieni iš pačių didžiausių gyvūnų, kada nors gyvenusių sausumoje, svėrė nuo 30 iki 80 tonų. Taigi svėrė praktiškai daugiau nei dauguma šiuolaikinių tankų. Paskutinė paleontologų teorija šiek tiek paaiškina, kodėl brachiozaurai buvo tokie dideli.

Visų pirma, nemanoma, jog tokie milžiniški gyvūnai tapo evoliucijos „klaida“ – pasaulyje brachiozaurai atsirado prieš 210 mln. metų ir išnyko tik po 100 mln. metų. O jei tai nebuvo klaida, vadinasi kažkokios priežastys paskatino juos užaugti iki 40 metrų ilgio ir beveik 17 metrų aukščio.

Vieną iš galimų priežasčių neseniai pateikė Bonos universiteto (Vokietija) mokslininkas P. Martin Sander kartu su kolega Marcus Clauss iš Ciuricho universiteto (Šveicarija). Jų nuomone, brachiozaurai, skirtingai nei kiti žolėdžiai dinozaurai, maitinosi nekramtytu maistu. Būtent ši nedidelė „smulkmena“ ir

lėmė tokių didelį ūgį.

Maisto kramtymas yra pradinis jo virškinimo etapas – susmulkintas ir sumaišytas su seilėmis jis lengviau apdorojamas skrandyje. Tuomet skrandis gauna mažesnę krūvį, tačiau gyvūnas privalo turėti išvystytą žandikaulių sistemą.

Tuo tarpu brachiozaurai turėjo ypatingai atsparų skrandį, į kurį be problemų „suversdavo“ pakankamai įspūdingus kiekius nekramtyto žalio maisto.

Taigi brachiozaurams nereikėjo didelių žandikaulių. Dėl to sumažėjo visa kaukolės apimtis ir gyvūnų kaklas galėjo išaugti pakankamai ilgas. Tai jiems padėjo nesunkiai prieiti prie pačių sultingiausių ir energetine prasme geriausių lapų ir vaisių. Energetiškai turtingas maistas paskatino gyvūnus dar „ūgtelėti“.

Anot mokslininkų, būtent taip bėgant metams po Žemę ėmė vaikščioti tikri žolėdžiai milžinai.

„Technologijos.lt“, LRT

Margumynai

JAV universitetai sukūrė 78 terabaitų apimties biblioteką

Spalio 13 d. 23 didžiausi JAV privatūs bei valstybiniai universitetai pristatė 2 mln. knygų talpinančią internetinę biblioteką, kuri sukurta apjungus pavienius šių universitetų turėtus resursus. 78 terabaitų apimties duomenų bazėje apie 16 proc. jos turinio bus prieinama viešai. Tiesa, norint šią medžiagą pasiekti, dar teks

palaukti, kol bus sukurta tam skirta bendra paieškos sistema.

Šiuo metu bibliotekos fizinis atitikmuo yra 1,703 tonų spausdintinės literatūros. Ja dalinai gali naudotis Michigan ir Čikagos universitetų bibliotekų portalai.

„Technologijos.lt“, LRT

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

♦**ALRK moterų sąjungos 3-os kuopos** susirinkimas vyks spalio 18 d., šeštadienį, 2:30 val. p. p. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos salėje. Bus kvietė. Kviečiame dalyvauti.

♦**Š. m. spalio 22 d. nuo 11 val. r.** iki 1 val. p. p. Bočių menėje Pasaulio lietuvių centre, galėsite pasiskiepyti nuo gripo ir kitų peršalimo ligų. Su savimi turėti „Medicare“ kortelę. 2 val. p. p. ten pat bus rodomas dokumentinis filmas „Dotnuva“ (2 dalis). Maloniai visus kviečia Lemonto Socialinių reikalų skyrius.

♦**Spalio 26 d., sekmadienį, po lietuviškų šv. Mišių** Palaimintojo Jurgio Matulaičio misijoje, 12:30 val. p.p. Lietuvių dailės muziejuje, PLC, Lemonte, vyks knygos „Amerikos lietuvių Montessori draugija 1958–2008 m.“ sutiktuvės. Knygą pristatys Danutė Bindokienė. Muzikinę programą atliks pianistė dr. Frances Covalevsky.

Visus nuoširdžiai kviečiame į kasmetinę madų parodą Rudens simfonija – praeitis ir ateitis“, kuri įvyks sekmadienį, lapkričio 9 d., 12:30 val. po pietų, Pasaulio lietuvių centro didžiojoje salėje (14911 127th St., Lemont, IL). Bilietus užsisakyti iki lapkričio 5 d. Skambinti **Dainai, tel. 630-852-3204** arba **Žibutei tel. 630-257-0153**.

IŠ ARTI IR TOLI ...

♦**Lithuanian Mercy Lift (LML)**, kartu su „Revive Spa“, ruošia labdarinę „Spa dieną“ sekmadienį, spalio 19 d., nuo 10 val. r. iki 5 val. p. p. Gitanos Puskunigės salone „Revive Spa“. Visas pelnas bus skirtas LML organizacijos kasmetinei programai, skirtai Lietuvos moterų vėžio diagnostikos tyrimams paremti. Nuo 2003 m. už LML pinigus Lietuvos moterims atlikta per 7,000 mamogramų. „Revive Spa“ adresas: 225 N. Whittaker Rd., New Buffalo, MI. Rekomenduojame užsisakyti procedūras iš anksto, tel.: 269-469-9111 arba el. paštu: therevivespa@hotmail.com. Papildoma informacija: www.therevivespa.com ir www.Lithuanianmercylift.org.

♦**Spalio 9 – lapkričio 9 dienomis** Washington, DC vyks „Kids euro festival“, kuriame spalio 24–28 dienomis spektaklius rodys teatro laboratorija iš Lietuvos „Atviras ratas“, į festivalį atvežusi S. Nėries pastatymą „Senelės pasaka“ (vaidina: Ieva Stundžytė, Benita Vasauskaitė, Vytautas Leistrumas ir Justas Tertelis. Spektaklių laiką ir vietą galite sužinoti apsilankę tinklalapyje: www.kidseurofestival.org Tel. pasiteiravimui: 202-944-6558. Įėjimas – nemokamai.

Edvardas Šulaitis
švenčia 80-metį

Edvardas Šulaitis
Jono Kuprio nuotr.

Mūsų bendradarbis Edvardas Šulaitis šiandien švenčia savo gražią 80-mečio sukaktį. E. Šulaitis – tikras žurnalistikos patriarchas, daugelio laikraščių bendradarbis, Lietuvos tautinio olimpinio komiteto žvaigždės kavalierius, turintis daugybę Lietuvos ir Amerikos Lietuvių Bendruomenės apdovanojimų. Per 60 žurnalistinio darbo metų parašęs dešimtis tūkstančių straipsnių, kuriems sudėti reikėtų keliolikos tomų. „Drauge“ E. Šulaitis bendradarbiauja nuo 1949 metų.

Sveikiname gerb. E. Šulaitį su gražiu jubiliejumi, linkime Jam sveikatos ir laukiame jo straipsnių „Drauge“!

Ark. Sigito Tamkevičiaus, SJ ir prel. Edmundo Putrimo
apsilankymas
Čikagoje spalio 24–28 dienomis

Penktadienis, spalio 24 d.
6 val. v. ark. S. Tamkevičius ir prel. E. Putrimas lankysis **Beverly Shores** parapijoje. Programoje: šv. Mišios, pamokslas, vaišės.

Šeštadienis, spalio 25 d.
12 val. p. p. ark. S. Tamkevičius ir prel. E. Putrimas lankysis Lemonte. Šv. Mišios Vėlinių proga moksleiviams **Palaimintojo J. Matulaičio misijoje**.
2 val. p. p. ark. S. Tamkevičiaus ir prel. E. Putrimo susitikimas su vysk. **Gustavo Garcia-Siller**.
6 val. v. garbingi svečiai dalyvaus „**Draugo**“ pokilyje.

Sekmadienis, spalio 26 d.
11 val. r. ark. S. Tamkevičius aukos šv. Mišias **Palaimintojo J. Matulaičio misijoje**, Lemonte.
10:30 val. r. prel. E. Putrimas aukos šv. Mišias **Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje**, Marquette Park. Po Mišių – vaišės ir pabendraavimas.
3 val. p. p. susitikimas su Katalikų federacija, ateitininkais, skautais seselių kazimieriečių **Motiniškuose namuose**.

Pirmadienis, spalio 27 d.
11 val. r. – garbingų svečių susitikimas ir pabendraavimas su kunigais ir seselėmis **Jaunimo centre**.
4 val. p. p. – spaudos konferencija „**Seklyčioje**“.
6 val. v. – šv. Mišios ir pamokslas **Šv. Antano bažnyčioje**, Cicero. Po Mišių – pabendraavimas.

Antradienis, spalio 28 d.
3:30 val. p. p. ark. S. Tamkevičiaus ir prel. E. Putrimo susitikimas su arkivyskupu kardinolu **Francis Eugene George**.
7:25 val. v. skrydis į Torontą.

SKELBIMAI

Advokatas Jonas Gibaitis
30 metų darbo patirtis
6247 S. Kedzie Avenue
Chicago, IL 60629
Tel. 773-776-8700
Toll free 24 hr. 888-776-6742
Darbo val. nuo 8:30 v.r. iki 5 v.p.p.
Šeštad. 8:30 v.r. iki 12:30 v.p.p.
www.johngibaitis.com
gibaitis@aol.com

Advokatas Vytenis Lietuvninkas
4536 W. 63 Street
Chicago, IL 60629
(Skersai gatvės nuo „Draugo“)
Tel. 773-284-0100.
Tel. 630-257-0200, Lemont, IL

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS
6436 S.Pulaski Rd.,
Chicago, IL 60629
Tel. 773-582-4500
Valandos pagal susitarimą

Advokatas DARIUS R. DIRMANTAS
Vairavimo ir Kriminalinių Teisių Specialistas.
Raštinės Čikagoje ir Woodridge.
Tel. 877-Gynejas arba 877-496-3527
Valandos pagal susitarimą

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinamais nuošimčiais. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.**

Spalio 12 dieną pasibaigė XII Teatro festivalis, kurį organizavo JAV LB Krašto valdyba ir JAV LB Kultūros taryba. Apie jį dar bus rašoma spaudoje, o skaitytojams siūlome keletą akimirkų iš šio festivalio. Pirmoje nuotraukoje iš kairės: Toronto teatro grupės vaikų spektaklio „Nauji karaliaus drabužiai“ aktoriai: Karalienė – Justė Melkytė; Karalius – Vytas Banys; Freilina – Vaiva Slapšytė. Kitoje nuotraukoje: Čikagos lituanistinės mokyklos mokiniai su įdomumu žiūrėjo „Ažuoliuko“ lituanistinės mokyklos (Florida) pastatymą „išdykėlis broliukas“ pagal Anatolijaus Kairio pjesę „Du broliukai“.

Laimos Apanavičienės nuotr.

